

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 5 - V. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 3. Februar 1945

Einzelpreis 10 Rpf

Prekaljen odpor Nemčije

Vodstvo in narod bosta z združenimi močmi premagala tudi najtežjo krizo sedanje vojne Nemčija v plavžu preizkušnje — S fanatično voljo do dela in borbe bo nemški narod izsilil obrat situacije

V svoji novoletni poslanici je izrekel Führer besedo o plavžu preizkušnje, v katerem se nahaja nemški narod. Iz tega plavža se bo dvignil nemški narod po Führerjevih besedah jačji in silnejši kakor kedar koli v svoji zgodovini. Zares je postal položaj, ki ga beleži vojna kronika na vzhodu, pravcati plavž preizkušnje za ves nemški narod. Nemška zemlja, katero je zmagooslavno nemško orožje v prvih letih velikih zmag očistilo neznosne tujevlade in jo vrnilo Reich-u, je postalo takorekoč čez noč krvavo bojišče. Je to zemlja, ki je ni vrnil Reich-u samo meč, temveč tudi nemško obnovitveno delo na vseh poljih človeškega udejstvovanja. Sveto nemško zemljo, ki jo je več kakor eno tisočletje napajala in oplojala nemška kri, grabijo sedaj vojaške tolpe moderne Džingiskana, ki so prihrumele v tolikih mesah, da si jih sploh ni možno predstaviti. Sovražnik se je prerinil od Visle do reke Oder in boljševiski že ogrožajo velike orožarne v Gornji Šleziji, deželi, ki je tako bogata ne samo na premoğu, temveč tudi na zvestih ljudeh. Krvavečo mejo Gornje Šlezije je izbrisala šele sedanja vojna in sedaj jo zopet objemajo zublji vojnega viharja. Istotako pustoši boljševiska soldateska po Vzhodni Prusiji, pokrajini, ki naj bi se bila nekoč nekrvavo vrnila v naročje Reich-a potom smiselne premostitve nesmiselnega »koridorja«, a jo je šele nemški meč spojil organsko z Veliko Nemčijo.

V ospredju poročil, ki prihajajo iz fronte, niso več tuje dežele, in ne čitamo več imen tujih mest. Ako je krvavelo nemško srce ob misli na mesta, ki jih je zavzel sovražnik na zapadu potem, ko jih je predhodno razrušil in oskrnil s svojimi letalekimi gangsterji, ni izguba nemških mest in naselbin v vzhodnem delu Reich-a nič manj bolesta. Kakor da gre za našo ožjo domovino vsepovsod v Reich-u, tako boli nemškega človeka usoda vzhodnih nemških mest. Pomisliti moramo samo, kako hudo je stotisočem nemških žena, ki so morale v najhujši zimi z deco v vsej naglici pobasati svoje culice in zbežati pred sovražnikom. Neizmerna bol se zgrinja nad nemškim

vzhodom, ves nemški narod preživlja sedaj najtežje ure svoje velike zgodovine. Toda ravno v teh urah se mora sleherni Nemeč vedno znova zavedati, da je vsa ta okrutnost, ki sega po posameznikih kakor tudi po narodni celoti, malenkost, primerjana s tisto nesrečo, ki bi zadela ves nemški narod, ako bi odpovedal ravno sedaj in ako bi obupal ali oslabil le za eno sekundo.

Sedaj menda ni več Nemca, ki se ne bi zavedal v vsej jasnosti, da zahteva po najvišji preizkušnji ni nikaka fraza. Sleherni Nemeč vé, da gre za življenje nemškega naroda, da gre za boj, ki zahteva zbranost vseh razpoložljivih sil. Sovražnik je na nemških tleh, in sicer sovražnik, čegar uničevalno blaznost in peklenško sovraštvo nam ni neznano. V področjih vzhodne Nemčije pustošijo tolpe, katerim so v nekem armadnem povelju obljubili nemške žene in dekleta kot »nagrada za zmago«. Ta soldateska, orodje židovskih uničevalnih načrtov, hoče spremeniti ves Reich v puščavo. V Kremlju pa vedo ravno tako kakor v Londonu in Washingtonu, da je treba še prej zlomiti voljo do odpora v nemškem narodu. V

to svrbo bi morali razbiti nemško vzhodno armado, ki doslej ni branila samo Reich-a, temveč vsoto Evropo pred vdorom boljševisma. Moskva je v to svrbo mobilizirala vse svoje rezerve, izčrpala je svoje prebivalstvo in svoj materijal. S strašno silo se je sprostita rdeča poplava ter je prodrla prve jezove. Danes pa že lahko ugotovimo, da se je nemški odpor že pričel pokazovati. Njegov učinek je zavril tempo sovražnega navalala. V vdornih prostorih stojijo tu in tam že trdni zepahi. Nobenega dvoma ni o tem, da nemško vodstvo že izkorišča pridobitek na času, da bi tako ustvarilo bazo izhodišča za lastne akcije, kakor jih je zapadni sovražnik v decembru lanskega leta v svoje iznenadenje spoznal kot »nemški čudež«.

Niti najmanj nočemo podcenjevati sovražnih sil in resnosti položaja. Marsikdo bo med nami, ki morda ne bo hotel verjeti ravno sedaj v obrat situacije. Ako pa trezno premočimo stanje situacije in boja, moramo vendarle ugotoviti, da pomeni že izredno veliko, da je hrabrost mož iz vret Volksturm-a zaustavila sovražnika pred važnimi postojankami. Tu ne gre samo za vojaški učinek take hrabrosti, ki raje žrtvuje lastno življenje kot zemljo domovine, tu gre tudi za psi-

Das ist die Wirkung von »V2«

Die Bilder, die von den Schadenstellen der »V2« in England allmählich in der ausländischen Presse auftauchen, reden eine weit deutlichere Sprache als die lakonischen Äußerungen von offiziöser englischer Stelle. — Unser Bild zeigt: Ein Häuserblock in einer englischen Ortschaft ist durch eine »V2«-Bombe dem Erdboden gleichgemacht worden

FÜHRERJEVA VERA V ZMAGO

Adolf Hitler je 30. januarja zvečer spregovoril po radiu ob dvanajsti obletnici prevzema oblasti. Ves njegov poziv nemškemu narodu, naj zbere vse svoje sile za dokončni boj, je izzvenel v trdni veri v zmago Velike Nemčije, kakor je zmago njegovo gibanje pred dvanajst leti. Besedilo govora homo objavili v prihodnji številki našega lista.

Protinapad in sunek v bok

Odstranjena boljševiška mostičča ob reki Oder - Sovražno prodiranje v industrijskem obročju Gornje Šlezije

Južno od Budimpešte so nemške čete skupno z Waffen-SS nadaljevale svoj napad proti severu — tako poročila nemško vrhovno poveljstvo dne 23. januarja —, in sicer proti ojačeni sovražni obrambi. Pri tem so bile uničene odcepljene sovražne sile. Szekesfehervar je bil osvobojen v iznenadnem nočnem napadu. V Budimpešti je sovražnik zman napadal čez zaledenelo Donavo proti otoku Margit ter proti zapadu mesta. V letalskih bojih je bilo zbitih 31 sovjetskih letal. V Gornji Šleziji so nemške čete vzdržale svoje postojanke ob vzhodnem in severnem robu industrijskega območja. Vzhodno od Oppelna ter med Namslauom in Oelsom so bili boljševiki zaustavljeni. Pri Kalisu in Litzmannstadtu so se odigrali srđiti obrambni boji. Severno od Warthe so se prerili sovražni tankovski odredi do področja vzhodno od Posena. Bolj vzhodno je zamogel sovražnik vdreti v Deutsch-Eylau in Allenstein. Vzhodno od Mazurskih jezer so nemške divizije

hotele učinek. Sovražnik je zopet moral spoznati, da ni nikakih možnosti za poljubne »sprehode v Berlin« niti iz vzhoda, niti iz zapada. Svetli vzgled bataljonov Volkssturmu iz področja vzhodne Nemčije je pokazal, kaj vse premore trdna volja tudi tedaj, ako je konfrontirana s številčno premočjo. Ta vzgled je vzplamtel ves nemški narod do najvišjega fanatizma ter ga je potrdil v globoki veri, da je nepremagljiv, ako je sleherni Nemec pripravljen, žrtvovati vse in tudi najdražje: življenje. Dolgo je moral čakati nemški narod na vpostavo novega orožja, ki je potem razbilo vsako roganje sovražnikov. Dolgo je moral čakati nared na tisti trenutek, ko je nemško vodstvo na zapadu zopet iztrgalo sovražniku inicijativo. Kakor je prišla na zapadu ura, ko je moral v svojem zmagoslavju takorekoč pijan nasprotnik spoznati usodnost nemških udarcev, tako bo tudi na vzhodu napočila ura, ko bodo najpreizkušenejši generali uresničili Führer-jeve načrte.

Kar preživlja nemški narod sedaj na vzhodu, je možno primerjati le s tistimi preizkušnjami, ki so jih prinašali vdori Hunov in Mongolov. Nekaj sličnosti je tudi s preizkušnjo Prusije v sedemletni vojni. Kakor je takrat odločna volja odstranila najtežjo nevarnost in premagala najhujše krize, tako bosta tudi sedaj vodstvo in narod izsilila preobrat situacije. Spomniti se je treba položaja, v katerem se je nahajala Anglija leta 1940, po zlomu Francije. Spomniti se moramo položaja, v katerem se je nahajala boljševiška Rusija, ki je izgubila svoja najvažnejša področja in so bile njene armade nataločene in razbite. Če torej pomislimo, da sta ti dve sili zopet zbrali svoje sile, se nam takoj vsili misel, da bi bil ne samo greh, temveč zločin, ako sedaj nemški narod ne bi za zadnji zamah zbral vseh svojih razpoložljivih sil. Adolf Hitler, ki je pred dvajsetimi leti premagal svoje notranje sovražnike, čeprav je njegova notranjepolitična zmaga sledila po čestokrat obupnih naporih, je tudi sedaj garant nemške zmage. Na drugi strani pa se je pokazalo, kakšne posledice je rodila malodušnost izdajalskih vlad. Znana nam je usoda zasedene Italije, znana zmešnjava v »osvobojeni« Franciji in neizrekljiva beda na Balkanu. To vse je resno evarilo, obenem pa tudi potrdilo stare resnice, da je izgubil igro, kdor je predčasno vrgel karte na mizo.

Nemški narod hoče živeti. Ker je njegova vitalnost neizčrpna, je vsaka misel v smeri samomora naravnost blazna. Nemčijo vodi Adolf Hitler in ves nemški narod se zaveda, da bo Führer premagal tudi to krizo. Nemški narod ne bo doživel svojega zloma, predpogoj pa je, da stoje vsi Nemci v železni disciplini za svojim vodstvom, da neumorno delajo in se borijo in da z dobro voljo sprejmejo vse obremenitve, ki jih zahteva vera v Führer-ja in njegovo poslanstvo. Adolf Hitler je dejal, da je njegova edina skrb, peljati nemški narod skozi stisko ter mu odpreti vrata v tisto bodočnost, ki je cilj nemške vere, nemškega dela in bojevanja. To skrb deli nemški narod s svojim Führer-jem in mu jo pomažga, nositi. To mu obljublja zakleta nemška narodna skupnost v stiski in smrti der v pripravljenosti, riskirati vse, da bi bila zmaga tem popolnejša.

tudi 22. t. m. preprečile sleherni sovražni poskus prodora nemške fronte. V ulicah mesta Insterburg in ob reki Pregel go se razvneli srđiti boji.

Jugozapadno od Budimpešte so Nemci po poročilu z dne 24. t. m. kljub sovražnemu odporu pridobili novega terena proti severu. V področju Makov so bili boljševiki zaustavljeni. V Gornji Šleziji so se izjalovili sovjetski poskusi prodora ob vzhodnem robu industrijskega območja. Medtem se je ojačil sovražni priisk proti vzhodnemu robu, istočasno pa tudi proti reki Oder med me-

Das Kampfgebiet an der Saar und in Lothringen
Scherl-Bilderdienst M.

stoma Kosel in Brieg. Tu so se razvili srđiti boji za mesti Gleiwitz in Oppeln. Vzhodno od Breslau-a so naši odredi vrgli boljševike s pomočjo močnih protisunkov iz več nasebin. Vzhodno od Schiratzu so se priborile nemške sile, ki so zastale v globini bojišča, v zapovedano sprejemno črto. Tako vodstvo kakor čete so se tu izkazale z izrednim junaštvom, in sicer v najtežjih razmerah. Pri mestih Kalisch in Posen ter ob Bromberskem prekopu je prišlo do srđitih bojev. V zapadnem delu Vzhodne Prusije se je preril sovražnik kljub žilavemu odporu naših divizij proti severu in severovzhodu v področje južno od Elbinga in Mohrunge. V vzhodnem delu Vzhodne Prusije so se boji premaknili v območje Mazurskih jezer. Insterburg smo izgubili po hudih poličnih bojih. Ob reki Pregel ter ob reki Deime so bili izjalovljeni sovražni poskusi forsiranja imenovanih rek. V Kurlandu so napadali boljševiki s težiščem Libau in Frauenburg ter Doblens s številnimi strelskimi divizijami in tanki. Sovražni naskok se je izjalovil ter je bilo uničenih 100 sovjetskih tankov.

Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 25. t. m., so nemške čete prebile med jezerom Velence in Donavo močne protitankeveke zapabe boljševikov ter so prodrele do odseka Vali. Nemško-madžarski odredi so tekom napada prekorčili zapadni del jezera Vertes ter so zavzeli tamkajšnja industrijska področja. V zapadnem delu Budimpešte so se izjalovili močni boljševiški napadi. V bitki med Karpati in Vislo so imeli boljševiki tako težke izgube, da so Nemci v območju ene same armade po nepopolnih vesteh med 12. in 13. januarjem uničili 1356 boljševiških tankov. Južno od Visle in ob robovih industrijskega področja Gornje Šlezije so bili močni boljševiški napadi krvavo odbiti. Med me-

stoma Gleiwitz in Brieg je skušal sovražnik prekorčiti reko Oder. Po težkih bojih mu je uspelo zavzeti mesto Oppeln. Večina poskusov forsiranja reke pa je bila v protinapadih razbita. Z jugovzhoda so se sovražne napadalne konice približale mestu Breslau. Vzhodno od mesta so se izjalovili vsi sovražni napadi. Pri Steinau-u je bila neka forsirana skupina zavržena. Posadki v Posen in Thornu sta se držali proti močnim boljševiškim napadom, dočim so v Brombergu vzplamtel srđiti polični boji. V vzhodni Prusiji je skušal sovražnik razširiti svoj vdor v smeri na Elbing. Vzhodno od Elbinga se je umaknila naša obrambna fronta do Mazurskih jezer med Ortelsburgom, Lötzenom in Angerburgom. Fronta se je tu ojačala. Med Allenburgom in morsko obalo so bili izjalovljeni številni sovražni poskusi prodora. Na kurlandski fronti je obnovil sovražnik svoje napade, vendar so bili bistveno odbiti. Uničenih so bili sovražni tanki.

Na Madžarskem so naše čete med Blatnim jezerom in Donavo ter med gorovjem Vertes in Pilis po poročilu z dne 26. t. m. odbile sovražne protinapade, uničujoč 20 tankov. Nemško-madžarska posadka Budimpešte je držala zapadni del mesta proti trdovratnim napadom boljševikov, po dnevu in po noči. Med zapadnimi Beskidami in severnim robom industrijskega območja Gornje Šlezije je sovražnik sicer pridobil nekaj terena, nikjer pa ni dosegel nameravanega prodora. Jugozapadno od Glewitza se je razvnela srđita oklopniška bitka. Med mestoma Kosel in Breslau so bili izjalovljeni številni sovjetski poskusi forsiranja reke Oder. Vzhodno in severovzhodno od Breslaua pa se je sovražnik prebil bližje do obrambnega pasu. Na obeh straneh mesta Posen so prodrii slabotnejši sovražni oklopniški odredi proti zapadu in severozapadu. Za mesta Posen, Bromberg in Thorn so se razvili srđiti boji. Tudi vzhodno od spodnje Visle so se imeli boriti nemške divizije na široki fronti v težkih bojih. Na fronti v Vzhodni Prusiji je vzdrževal sovražnik svoj pritisk v severovzhodni smeri. Nemške hrabre divizije pa so preprečile nameravani prodor preko Pregela in Deime proti Königsbergu. V boju za Vzhodno Prusijo so izgubili boljševiki v območju ene armadske skupine v času od 13. do 26. januarja 1355 tankov. Ob kurlandski fronti so se razbili obnovljeni sovražni poskusi prodora v smeri na Libau, prav tako pa tudi jačji napadi južno od Frauenberga in pri Doblenu.

Med jezerom Velence in med odsekom Vab so nemške čete in Waffen-SS prodrele v nočnem napadu sovražno fronto dalje proti severu. Odbiti so bili s tem v zvezi boljševiški protinapadi. V zapadnem delu Budimpešte je posadka odbila celo vrsto boljševiških napadov. Hrabra posadka je uničila ali zaplenila v enomesnem junaškem boju 71 sovjetskih tankov, 160 topov in 200 strojníc, obenem pa je zbila 64 sovražnih letal. Južno od Visle in v industrijskem območju Gornje Šlezije so se sovražniku posrečili številni globlji vdori. Ob reki Oder je sovražnik zman nadaljeval svoje napore za izvojevanje večjih mostičč. Severozapadno od mesta Breslau so se ob reki Oder razvili srđiti boji. V protinapadu je bil sovražnik poražen na več mestih forsiranja reke. Sovražni odredi, ki so prodirali med mestom Lissa in reko Netze so bili zaustavljeni pred našimi postojankami ob reki Obra. Vzhodno od spodnje Visle so naše divizije zaustavljale sovražnika v mostičču pri Kulmu, Gradenzu in Marienwerderu. V Marienburgu in Elbingu so besneli srđiti polični boji. Med morsko obalo in Mazurskim jezerom so nemške čete preprečile sovjetske poskuse prodora ter osvobodile izgubljeno ozemlje. Severno od Mazurskih jezer je prišlo do težkih bojev z boljševiki, ki so ob cesti Nordenburg-Gerdauen in vzhodno od Königsberga kljub naši žilavi obrambi prodrli proti zapadu. Na kurlandski fronti so se zrušili boljševiški napadi krvavo pred nemškimi postojankami.

Med Donavo in Blatnim jezerom so začeli boljševiki po poročilu z dne 28. t. m. napadati proti severu ter zapadno od Budimpešte proti juhu in jugozapadu. Tu je bilo v težkih bojih uničenih nad 130 sovražnih tankov. Nadaljevala se je obramba zapadnega dela Budimpešte proti neprestanim boljševiškim napadom. Na obeh straneh

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgarten, Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drau, Badgastein 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgeldes

Presseregisternummer RPK I/1017,

Položaj na zapadni fronti

Potek operacij na zapadu v preteklem tednu
Sovražniku iztrgane številne nemške postojanke

23. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so Angleži s pritegnitvijo novih rezerv nadaljevali svoje napade proti nemškemu mostišču ob reki Roer jugovzhodno od Maaseycka, vendar le z malenkostnimi uspehi ter ob velikih in krvavih izgubah. V odseku St. Vith in severno od reke Sauer so se odigravali težki obrambni boji proti Amerikancem. Kljub žilavi obrambi nemške čete niso mogle preprečiti, da je sovražnik vdrl v nekatere naselbine. Pri Houffalize je bila skrajšana fronta brez sovražnega pritiska. Vsled pritiska nemških koncentričnih napadov se je zrušila ameriška fronta severno in vzhodno od Hagenauer Forsta. Sovražnik se je umaknil v smeri na odsek Moder. Nemške čete so v naglem zasledovanju sovražnika zavzele več fortifikacij Maginotove linije ter osvobodile obsežno področje nemške zemlje. Niederbronn, Reichshofen, Woerth in Fröschweiler so bili zopet osvobojeni. Tudi Hagenauer Forst je večinom v naših rokah. Pri Bischoweilerju so se izjalovili sovražni protinapadi. — Anglo-ameriški teroristični napadi so 22. januarja bombardirali nemški zapad, zlasti Gelsenkirchen. Uničenih je bilo 16 sovražnih letal. Nadaljeval se je povračilni ogenj na London.

Med Ronmondom in Geilenkirchenom so se po poročilu z dne 24. t. m. razbili večinoma vsi angleški napadi. Samo pri Heinsbergu je sovražnik vbočil našo fronto. Amerikanci so 23. t. m. vdrl v popolnoma porušeni St. Vith. Jugozapadno od St. Vitha in v odseku Clerf so se izjalovili sovražni sunki. Med Reipertsweilerjem in Hagenauom so vdrl nemške čete do odseka Roth in

gornje Visle so bili silni sovražni napadi odbiti ali zaustavljeni. Sovražnik je vdrl v Kattowitz in Beuthen ter je tudi prodril iz področja Gleiwitz proti jugovzhodu. Med Koselom in Glogau-om je bilo sovražniku onemogočeno formiranje večjih mostišč ter so bili boljševiki v napadalnih in obrambnih bojih na več mestih zavrnjeni. Brez uspešni so bili tudi boljševiški napadi proti severni fronti mesta Breslau. Posadke mest Posen, Schneidemühl in Thorn so poročale o uspešni obrambi. V Brombergu so se vršili v severnem delu mesta poulični boji. Kljub žilavi obrambi je sovražnik prodril preko reke Netze in Bromberškega prekopa proti severu in severozapadu. Ob spodnji Visli so se izjalovili sovražni napadi proti našim mostiščem. V Marienburgu so divjali srditi boji. V Vzhodni Prusiji je nadaljeval sovražnik svoje poskuse prodora ter se je preril do vzhodne in severne fronte fortifikacijskega pasu mesta Königsberg.

29. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se odigravali med Blatinim jezerom in med Donavo ter v zapadnem delu Budimpešte težki obrambni boji. Na obeh straneh gornje Visle in v industrijskem območju Gornje Šlezije se nahajajo nemške čete v težki borbi z močnimi sovjetskimi odredi, ki so pridobili nadaljnega terena. V področju Rybnik so vrli Nemci sovražne konice daleč proti severovzhodu. Med mestoma Kosel in Breslau ob reki Oder so bili odbiti številni boljševiški napadi ter je bilo odstranjenih oziroma zoženih več sovražnih mostišč. Pri Steinau-u je pridobil sovražnik kljub trdovratni nemški obrambi področje na zapadni obali reke Oder. Posadke mest Lissa, Posen in Schneidemühl so odbile jačje sovražne napade. Ob reki Obra je oživelo boljševiško delovanje. Severno od Netze in Bromberga so prodrli boljševiki dalje proti severu in severozapadu. Pri Thornu so bili razbiti sovražni napadi. Do težkih bojev je prišlo ob spodnjem toku reke Visle. Nemški napad iz zapadnega dela vzhodne Prusije proti boku sovražne oklopniške armade, ki prodira proti Elblągu, je prodril do Preussisch-Holanda. Medtem je vzdrževal svoj pritisk proti južni in vzhodni fronti Vzhodne Prusije. Na obeh straneh Königsberga so se razvili težki boji s vdrlimi sovražnimi silami. Mostišče Memel je bilo po uničenju vojaških naprav in pristanišča prepuščeno sovražniku. Na kurlandski fronti so popustili sovražni napadi. Nemško letalstvo je v poteku bitke na vzhodu prizadajalo sovražniku velike izgube na ljudeh in materialu.

Moder ter očistile bolj severno ležeče področje. Prekoračile so Hagenauer Forst v celotni širini. Sovražni napad iz smeri Schlettstadta je bil odbit. Pri Rappoltsweilerju so se razvili srditi obrambni boji z Amerikanci. — V Italiji ni bilo nikakih posebnih vojnih dogodkov. — Anglo-ameriški teroristični bombniki so 23. t. m. bombardirali nemški zapad, zlasti Neuss.

V mostišču Rur, jugovzhodno od Roermonda, so se po poročilu z dne 25. t. m. razvili srditi boji za Heinsberg. Med Elsenbornom in reko Sauer so se vrstili močnejši ameriški napadi ter jim je vzhodno od Houffalije uspel manjši vdor. V odseku Vianden so obležali Amerikanci v našem obrambnem ognju. Južno od Reichshofena v Elsassu so izvojevale nemške čete mostišče ob reki Moder. Pri Rappoltsweilerju so beležili celo vrsto menjajočih se lokalnih bojev. Manjše operacije so se odigravale ob reki Ill ter pri Mühlhausenu. — Veliki London je bil 24. t. m. obstreljevan s povračilnim ognjem.

Na zapadu so se nahajale naše skupine pri Reinsbergu v težki obrambi proti Angležem. Med Elsenbornom in reko Sauer je po poročilu z dne 26. t. m. znova vzplamtel zimska bitka. S pomočjo nemške artilerije so nemški grenadirji in oklopniki zaustavili sovražne divizije ter preprečili prodor nemških čet. Pri Wiltzu je bil sovražnik zavrnjen v protisunkih. Pri Ingweilerju so naše čete zavzele v naskoku več vasi. Sovražnik je pri Hagenauu v protinapadih pridobil le nekoliko terena. Pri Schlettstadtu so se zrušili sovražni napadi. — V srednji Italiji se je ojačil artilerijski ogenj južno od Bologne. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London.

Iz poročila z dne 27. t. m. izhajajo, da so nemške čete preprečile sovražne napade vzhodno od Gertruidenberga. Kanadčani niso uspeli s forsiranjem reke vzhodno od omenjenega mesta. Nemška artilerija je razbila sovražne napade ob spodnjem delu reke Rur že v pripravi. Pri Reinsbergu so napadali Angleži brez uspeha. Pri St. Vithu, ob luxemburški severni meji in v odseku Clerf so se razbili sovražni napadi. Na ostalih odsekih ni bilo posebnih dogodkov. Nadaljeval se je močilen ogenj dalekometnega orožja na Anvers. — V srednji Italiji so beležili le izvidniško delovanje pri Faenzi.

Po poročilu z dne 28. t. m. so beležili na zapadni fronti v raznih odsekih uspešne nemške napade in protinapade. Le v Elsassu je vzdrževal sovražnik močan pritisk v bojnem območju jugovzhodno od Rappoltsweilerja in severozapadno od Mühlhausenu. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London.

29. januarja so se razvili vzhodno od Gertruidenberga novi boji s Kanadčani. Ob močnih snežnih zametih so odbile nemške čete ob reki Rur angleške napade. Samo v St. Odilienbergu pri Roermondju je zamogel sovražnik po težkih bojih vdreti v omenjene naselbine. Pri St. Vithu, pri Vianden in Remichu so bili jačji ameriški napadi zaustavljeni že na glavnem bojišču. V Elsassu so se izjalovili sovražni napadi v odseku Roth v koncentričnem artilerijskem ognju ali pa v protisunkih. Med Schlettstadtom in Kolmarom so se ojačili sovražni napadi. Drusenheim je bil prepuščen sovražniku. Pri Sonnheimu in Thannu so se vrstili brezuspešni sovražni napadi. — Pred

obalo zapadne Norveške so nemški rušilci uničili neko angleško križarko. — Anglo-ameriški teroristični napadi so veljali zapadu Reicha, predvsem Kölnu in Dortmundu. V noči na 29. t. m. so padale bombe na Stuttgart. Hitra letala so bombardirala Berlin. Zbitih je bilo 21 štirimotornih bombnikov.

Delirij sovrašstva

Iz Berlina poročajo: Boljševiški sunki v vzhodno Nemčijo so opogumili stare sovražnike Nemčije. Vsi tisti, ki pričakujejo iz vzhoda ureditve svojih naklepov, želijo Nemčiji in pridigujejo smrt in sovrašstvo. Značilno je, da daje stari sovražnik Nemcev lord Robert Vansittart pri tem glavne smernice. Te dni je namreč izjavil v Londonu v nekem govoru: »Sedaj imamo drugo in menda poslednjo šanso za decentralizacijo Nemčije.« Pod pojmom decentralizacija zamišlja plemeniti lord takorekoč razkosanje Reicha, in sicer »kot najboljšo rešitev mirovnega problema.« Vse nemške čete — tako je dejal lord Vansittart — morajo izginiti. Na tej bazi je po njegovem mnenju treba Nemčijo razkosati in porazdeliti v »avtonomne države«. Vzhodno Prusijo hoče Vansittart odcepiti od Reicha, dočim bi na zapadu dobila Holandija velike dele Nemčije. Prusijo bi se tako zmanjšalo, da število njenega prebivalstva ne bi presevalo dvanajst milijonov. Čudno je vsekakor, da bi po tem načrtu Vansittarta te »avtonomne« (t. j. brezpomembne) države imele neko centralno vlado, ki bi upravljala zunanje zadeve, pošto, telegraf in carine. Pod nobenim pogojem pa Vansittart ne dopušča, da bi bila ta nemška centralna vlada v Berlinu.

»Velikopoteznost« lorda Vansittarta glede nemške teritorialne bodočnosti niti ni čudno, če pomislimo, da je Churchill poljekim boljševikom uradno obljubil nemški vzhod do reke Oder. V ostalem pa ve Churchill zelo dobro, zakaj se je branil nedavno objaviti pogoje, ki bi se jih naložilo Nemčiji v slučaju strahopetne kapitulacije. V Spodnjem domu je namreč priznal, da bi objava satanskih načrtov Nemce pripravila do tega, da bi se še bolj divje in fanatično borili za svoje življenje. V Gornji zbornici je namreč lord Templewood vprašal zastopnika vlade lorda Cranborne-a, kako neki se bo postopalo z Nemčijo v slučaju nemške kapitulacije. Lord Cranborne je izjavil hladno, da bo Anglija v tem in v vsakem drugem vprašanju postopala le v soglasnosti z Ameriko in Sovjetsko Unijo.

V Varšavi pa že razmišljajo o delitvi nemške zemlje. Tako je izjavil »kmetijski minister« časne poljske vlade Morawskiego, da bo dobilo katih pol milijona poljskih kmečkih rodbin zemljišča potom razdelitve nemških posestev vzhodno od reke Oder. Ob Visli, v Pommernu in v Šleziji da je dovolj zemlje na razpolago.

Položaj na vzhodu je preveč resen, da bi lahko odgovorili na te glasove iz sovražnega tabora z ugotovitvijo, »da bo nemški vojak že opravil svoje.« V tej igri gre za mnogo. Nikdo se ne bo udaljal lahkomišelnemu optimizmu. Ze spoznanje velike nevarnosti zadostuje, da določi vsakdo izmed nas svojo držo. Borili se bomo kot ranjeni levi za naš narod, Reich in domovino.

* Nečloveška grozodejstva boljševikov. V Szalenti na Madžarskem so rdeči vojaki na nepopisen način zlorabili dekleta v otroških letih. V neki hiši so našli mlado ženo krvavečo v postelji. Dojenček je ležal z razbito lobanjo na tleh. Mlada mati je izjavila, da jo je posililo petnajst sovjetskih vojakov in da so ji umorili komaj tri mesece starega otročka.

Rooseveltova „dvojna napaka“

Iz Stockholma poročajo: Angleški in severo-ameriški vojaški kritiki so si edini v tem, da Roosevelt in Churchill niti sedaj niti v bližnji bodočnosti ne bosta mogla na vojaškem polju dokazati nekaj, kar bi se zamoglo samo oddaljeno meriti s sedanjo boljševiško ofenzivo. Vojaški napori v Evropi bodo po mnenju teh strokovnjakov tudi nadalje v glavnem obremenjevali sovjetska ramena. Se nikdar ni bila politika v toliki meri odvisna od vojaške funkcije posameznih sil kakor sedaj, ko odpadajo vsa druga ugibanja. Zedinjene države Severne Amerike, ki so sedaj v glavnem angažirane v Pacifiku, se izločajo v Evropi politično v isti meri, v kateri se premika vojaško ravnotežje med

Sovjetsko Unijo in Zedinjenimi državami v korist boljševikov.

V Londonu ne primanjkuje grenke kritike, kd opozarja na te posledice. Večina političnih opazovalcev v Londonu očita Rooseveltu, da je napravil „dvojno napako“, ko je odnehal napram svojim svetovalcem, da je preložil težišče vojskovanja v Pacifik. Roosevelt je dal na ta način vojaško odločitev v Evropi v roke Kremlja, obenem pa je priznal tudi glede Azije svojo odvisnost od Sovjetije. Ako bi namreč Sovjetija v Evropi triumfirala, bi takoj prijavila svoje soodločanje tudi v azijskih zadevah. Drugo vprašanje pa je, ako bi to bilo Amerikancem po volji.

OF je na Sp. Štajerskem dogospodarila

Stiri mesece po 15. septembru · Politični in vojaški zlom „osvobodilne fronte“

15. septembra 1944 je dosegel razvoj agitacije OF na Spodnjem Štajerskem svoj višek, 15. decembra pa se je začel njen politični in vojaški zlom. Politični zlom se je pričel že takrat, ko je bila OF prisiljena vsled razmer na Kranjskem iskati človeške rezerve za svoje tolpe na Spodnjem Štajerskem, viden pa je bil učinek šele tedaj, ko so komunistični tolrovaji v paničnem begu vsled silnih nemških udarcev izpraznili gornjo Savinjsko dolino.

Dokler je OF s svojimi komunističnimi pristaši operirala v malih skupinah, je bila njena udarnost zelo gibčna, takrat je nadomestila zagrizena pripravljenost za vpostavo vojaško bojno vrednost edinic. Ko pa so prisiljeno rekrutirane Spodnještajerske vpostavljeni tudi v boj in ko so se spodnještajerske žene in деца pridružile tolrovajskim edinicom ter so se v gozdovih odigravali prizori divje ljubosumnosti, so postale tolrovajske tolpe bolj okorne. Prenašale so pač vse napake zgolj s terorjem in nasiljem povezane tolpe.

Triletno delo organizacije Steirischer Heimatbund je velik del Spodnještajercem v njihovi politični drži že toliko utrdilo, da se je morala OF zelo napenjati, ako je hotela pridobiti le del Spodnještajercem za prostovoljno sodelovanje v smernih njenih temnih ciljev. To ji je uspelo tudi samo pri tistih krogih takozvane boljše slovenske plasti, ki je rada verovala v nacionalno poslanstvo OF in ki je imela za politično-informacijsko delo Heimatbunda le prezir in zasmeh. Ta plast je še danes nedvoumno usmerjena proti vsemu, kar je nemško. Ti ljudje so voljno poslušali agitacijo OF glede 15. septembra. Z vihrajočo zastavo so odšli v gozdove. Danes zmrzujejo in stradajo v gozdovih in se morajo pokoravati za svojo zaslepljeno sovraštvo proti Nemštvu. Morda tudi že trohnilo kjerkoli kot žrtve komunistične krvožejnosti. Največji del pa je bil brez dvoma prisilno rekrutiran. Le maloštevilneži so se prostovoljno priključili tolrovajem, upirali pa se niso, ko se je bilo treba predati. Večina prisilnih rekrutirancev je šla nerada s tolrovaji. Mnogim pa ni preostalo nič drugega, ako niso hoteli riskirati »likvidacije« na licu mesta... Ti ljudje so bili tedaj že od vsega početka veliko breme za tolrovaje.

Razpoke v tempju OF pa so postajale vedno večje, čim več prisilno rekrutiranih Spodnještajercem je bilo uvrščenih v »Narodno-osvobodilno vojsko« in čim manj so se izpolnjevale prorokbe glede 15. septembra. Težko življenje po gozdovih pač nikakor ni ugašalo Spodnještajercem. Navajeni so bili nemškega reda, nemške čistosti in kulture, zato se niso mogli sprizniti s takim ciganskim življenjem. Ko je pričelo deževati in celo še snežiti, so se začel beg Spodnještajercem pri vsaki priliki, obenem pa so prenašali nesigurnost v vrste tolrovajev.

Zanimivo je, da so visoki voditelji tolrovajev izražali svoje obupno negotovanje nad dejstvom, da Spodnještajercem ni možno pridobiti za OF. Pa tudi prebivalstvo ni bilo tako »navdušeno« napram »osvoboditeljem«, kakor so radi slikali v svojih kstih to z donečimi frazami. V Gornji Savinjski dolini je bilo tudi takih, ki so radi delali

za OF, toda večina se je hitro streznila in zahrepenela po nemških »tlačiteljih«. Prebivalstvo gornje Savinjske doline je doživelo čudno komedijo paničnega bega tolrovajev. Od tolikanj napovedanega gospostva »15. septembra« je preostalo v par urah samo še par lepakov, ki so proslavljali »nepremagljivost« OF. Ostale so porušene hiše, zrušeni mostovi in žalostni ljudje. »Hrabri« tolrovaji pa so se javljali nemškim oblastem na stotine. Ali je bilo to prostovoljno ali prisiljeno, je postranskega pomena, velik proces razkroja OF se je s tem pričel in ga ne bo več možno zaječiti.

S tem pa nikakor ni rečeno, da je komunistično tolrovajstvo na Spodnjem Štajerskem že popolnoma iztrebljeno. Trdi nemški udarci v decembru so OF najprej zlomili hrbtnico. 2340 mrtvih in 1764 ujetih tolrovajev pomeni zgovorno število. Tako se je izpraznitvijo Gornje Savinjske doline kaj hitro zrušila na peku zgrajena hiša OF.

Znaki in pojavi razkroja v OF so tako veliki, da danes niti največji optimist med tolrovaji ne veruje več v obnovo tega političnega tolrovajstva. Četudi bodo komunistični tolrovaji še tu in tam vznemirjali in ustrašovali prebivalstvo, se jim 15. septembra 1944 ne bo nikdar več posrečil.

OF je na Spodnjem Štajerskem dogospodarila. Spodnještajerci so se iztreznili. S silo so jih stlačili v tujo organizacijo. To organizacijo so razbili. Kar je hotela OF s silo in terorjem doseči, ji je bilo v lastno škodo. Spodnještajerski kmet in delavec sta besedični baje tako močnejši OF prizadejala smrtni udarec, čegar posledic ne bo prezivela.

„Rdeči raj“

Tudi v republiki Wachberg se že majo rdeči stolček

Komunistična OF je na Spodnjem Štajerskem skrahirala. Tudi v rdeči republiki Wachberg se stolček tolrovajem že majo in je treba le še malega sunka, da se dokončno podere. Ta sunek bo sledil in potem bo tudi v tem kraju konec s širokoustno OF.

Tolrovaji so povsod v razsulu. Stab „zmagoslavne“ XIV divizije se je razpršil v vse vetrove. Razpuščen je bil že 15. decembra v Lauffenu. Komandant XIII. brigade, Milenko, je bil radi nesposobnosti odstavljen. Nezadovoljni tolrovaji in prisilno rekrutirani Spodnještajerci se vračajo v krdelih nazaj. Prebivalstvo sovraži okrog se potikajoče tolrovaje. 2340 mrtvih in 1764 ujetih tolrovajev v Zgornji Savinjski dolini je demoraliziralo NOV na Spodnjem Štajerskem. Ostali tolrovaji čutijo, da se jim bliža konec, zato skušajo z begom ulti komunističnim okupatorjem in se vračajo v redno in pošteno življenje.

Ze davno smo zaigrali!

O Božiču je bilo, ko so korakali ostanki razbitih tolp skozi Vierstein. Utrujen in izčrpan so iskali pri kmetih zaščite pred mrazom in vsaj nekaj hrane. Neki višji tolrovaj je dejal nevoljno: »Tako kakor sedaj, nas Nemci še niso nikdar podili. Sedaj gremo v Slivnico. Če pridejo še tja za nami, ne podvzamemo ničesar več. Ze davno smo zaigrali. Pri naših ljudeh ni več volje za borbo. Izgubljen smo.«

Prebivalstvo „Bohorske republike“

Okrajno načelstvo NZ Smarje

Na terenu, 13. januarja 1945

Okrožnemu načelstvu NZ (situacijsko poročilo)

Kozje

Porazni položaj v našem okraju se ni v ničemer izboljšal. Nasprotno, v nekaterih krajih se je še poslabšal. Vse sedanje naše opravilo obstoji v poučevanju prebivalstva, ki se nas boji in se nam povsod izogiba. Tako sem imel neki slučaj, da je neki sekretar krajevnega odbora bežal pred menoj, ko je opazil, da hodem k njemu. Doživel sem celo, da so se člani NZ javili pri nemških uradih in so jim stavili na razpolago.

V zadnjem času se je strahovito povečalo število tistih, ki hodijo kopat strelske jarke. Naša protipropaganda je bila brezuspešna, čeprav smo grozili z najhujšimi sredstvi.

Spodnještajersko prebivalstvo nas sovraži. Prepričani so, da smo le mi partizani krivi njihove nesreče.

Omembe vreden dogodek me je globoko pretresel. Neka žena v najboljših letih je enemu naših sodelavcev zagrozila z dvignjeno pestjo in mu rekla: »Vi mislite, da boste imeli kedaj svojo lastno državo? Nikdar! Da veste! Nikdar!« Taki slučajji so sicer posamezni, povejo pa dosti. Veliko ne moremo več opraviti v tej deželi. Načelnik NZ.

OF je kriva vsega trpljenja

V nekem oklicu OF na naslov prebivalstva okraja Kozje beremo med drugim: »Povsod nam očitajo: Narodno-osvobodilna vojska je kriva vsega trpljenja, v vodstvu OF so zastopani samo komunisti, italijanskim komunistom odstopajo Primorje, avstrijskim komunistom sta obljubljeni Spodnja Štajerska in Koroška, umorjenih je bilo mnogo nedolžnih Slovencev, Anglo-Amerikanci bodo pri vikorakanju razorožili naše partizane...«

To ni res, res pa je, da...

Bojijo se nas kot hudiča

...branijo se z rokami in nogami ter se nas izogibajo, kjer le morejo. Nemogoče je, na mesto razbite organizacije zgraditi novo. Spodnještajerci nočejo več sodelovati z nami. Bojijo se nas kot hudiča in pravijo, da smo krivi njihove nesreče.

Iz nekega poročila NZ Kozje

Raje umreti...

Več kmetov v Barentalu je izjavilo, da se pustijo raje ustreliti, kakor da bi še enkrat šli zraven. Poskušamo prepričevati ljudi, kolikor moremo, navadno pa je vse zastoj. Vsakdo že ima pripravljen izgovor in nikdo noče več prevzeti nikake funkcije. Tudi precej prejšnjih funkcionarjev je popolnoma odpovedalo in nočejo več delati v svojem območju.

Predsednik NZ Smarje

Narodni in osvobodilni davek v „osvobojenem“ ozemlju

5. septembra 1944

Okrožni odbor OF Gornji grad

...Vsi okrožni odbori in finančni referenti OF dobivajo svoje izkupičke iz narodnega davka, iz prostovoljnih prispevkov, iz trošarinskega davka ter iz 3% osvobodilnega davka.

Narodni davek se računa 10% vseh dokodkov. Kmetje naj plačujejo narodni davek v pridelkih, posebno v osvobojenem ozemlju brez ozira na premoženje in socialni položaj. Kdor nima posestva, mora ravno tako plačati narodno osvobodilni davek. podp. Remic

„Ljudje se nas bojijo...“

Neki ujeti tolrovaj je pripovedoval: »Ljudje se nas bojijo in čestokrat smo slišali jok, kadar smo se približevali kakšni hiši. Slišali smo vedno isti izgovor: „Vse nas boste pokončali.“ Svoje poljske pridelke skrivajo pred nami. Sovražijo nas in nočejo več sodelovati z nami.«

Daleč naokoli smo ostali sami

Po zadnjih udarcih Nemcev je spodnještajersko prebivalstvo kakor izpremenjeno. Visimo v zraku in nimamo nobene zveze več. Nihče noče več sodelovati. Poskušal sem najti v Leki pri Zusmu novega poveljnika, pa vse je bilo zaman. Nikdo noče več imeti opravka z nami. Ostali smo sami in moramo znova pričeti.

Tovariš Dušan, 1. januarja 1945,

pri seji KPS v Laak pri Süßenheimu.

150.000 nemških sužnjev zahtevajo

Sovjetska veleofenziva, ki jo biča Stalin neoziraje se na porabo ljudstva in materijala, je napihnila tudi lublinski poljski odbor v toliki meri, da je začel objavljati svoje zahteve napram Nemčiji. Svoje poljske zahteve, ki jih boljševiki niso izpolnili, je preložil lublinski odbor sedaj na tiste dele vzhodne Nemčije, kamor sega sovjetska ofenziva proti zapadu, kjer pa vsled odločnega odpora naših hrabrih čet Poljakom ni emogočeno nikakšno poveljevanje. Značilno za sovraštvo in uničevalno politiko boljševičkih Poljakov je dejstvo, da zahtevajo nič manj kot 150.000 nemških delavcev za obnovo Varšave. To je zahteval šef lublinske vlade za obnovo Poljske po radiu.

Zadnja beseda pa še ni izrečena. Nemško orožje bo preprečilo načrt, po katerem naj bi se udeležilo 150.000 nemških ljudi kot delovnih sužnjev obnove poljske prestolnice.

* Kreis CIII za »Ljudsko žrtve« Kakor ostali Kreisi naše lepe Spodnje Štajerske, tako se je odlikoval tudi Kreis CIII v prispevanju v »Ljudsko žrtve« po vseh Ortsgruppen. Zadostuje kratek sprehod po štiralličih in takoj je jasno, da so naši ljudje segli globoko v svoje skrinje in omare ter dragoceno srca oddali vse, kar jim ni neobhodno potrebno. Pri tem gre zasluga vsam, ki so, ne kakorjenkoli način prispevali za celoten uspeh.

Belgrajskega nadškofa so umorili HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Komunizem konsekventno ubija predstavnike verstva - Dr. Ujčić se ni ukvarjal s politiko, pa je vendarle moral umreti

Ljubljansko »Jutro« z dne 6. t. m. (št. 4.) je objavilo naslednji za razmere v Beogradu, zares značilni članek:

»Včeraj smo poročali o tragični smrti beograjskega nadškofa dr. Josipoviča. Vest je prišla iz Velikega Bečkereka preko Zagreba in glede imena ni bila točna. Pri predaji vesti sta se ime in priimek strnila v eno besedo s čimer je nastala napaka, kakor da gre za nadškofa dr. Josipoviča. Medtem se je pomota pojasnila, in točna poročila javljajo smrt beograjskega nadškofa dr. Josipa Ujčića.

Mnogoštevilnim krvavim žrtvam komunističnega terorja v Srbiji se je pridružil pred kratkim tudi beograjski katoliški nadškof dr. Josip Ujčić. Blagopokojnik je postal žrtev znane boljševiške metode ter je umrl kot zvest pastir, ki v hudih časih ni hotel zapustiti svoje črede ter se oteti pred bližajočim se viharjem Vztrajal je na svojem mestu, ker si je bil svest da je brez krivde in da je bilo vse njegovo delovanje usmerjeno v blagor ljudstva, zlasti siromašnejših slojev.

Podrobnosti zverinskega umora doslej še niso znane; lahko pa si mislimo, da so novi umor, ki po svoji bestialnosti prekaša najhujše zločine zakrivilje domače propalnice, ki jim je bil značajan in odločni cerkveni dostojanstvenik trn v peti.

Dadškof dr. Ujčić je bil istrski rojak, in se je rodil 10. februarja 1880 v Starem Pazinu. Bil je sin preproste kmečke, z obilo otroki blagodarjene družine. Mater je izgubil že v zgodnji mladosti. Solal se je v italijanski šoli v Pazinu, kot desetleten deček pa je vstopil na državno gimnazijo v Trstu. Zrelostni izpit je napravil z odličnim uspehom leta 1898. nakar je vstopil v bogoslovsko semenišče v Gorici. Takoj po mašniškem posvečenju ga je tedanji tržaško-koperski škof dr. Nagl, kasnejši kardinal in nadškof dunajski, imenoval za svojega tajnika. Kasneje ga je poslal v dunajski Avgustinej, kjer se je mladi duhovnik pripravil za doktorat bogoslovja. Leta 1906. ga je imenoval goriški nadškof dr. Sedej za predavatelja moralne teologije v goriškem bogoslovju, naslednje leto pa za rednega profesorja moralke. Dve leti nato je mladi duhovnik promoviral za doktorja bogoslovja. V Gorici je služboval šest let, nakar je odšel na Dunaj za dvornega kaplana in študijskega ravnatelja v Avgustineju. Ko se je leta 1918. ustanovila univerza v Ljubljani, je postal profesor teološke fakultete. Pri odhodu z Dunaja, ga je papež odlikoval z naslovom monsignorja. Na ljubljanski univerzi je bil dvakrat dekan bogoslovne fakultete, bil pa tudi član disciplinekega sodišča na univerzi. Leta 1936. mu je sveta stolica poverila važno službo apostolskega vizitatorja bogoslovnih semenišč za vso Jugoslavijo. Ko pa je takratni nadškof Rodič podal ostavko na svoje mesto, je zasedel beograjsko nadškofovsko stolico dr. Josip Ujčić.

Pokojni nadškof dr. Ujčić je bil v Ljubljani sološno znan ter cenjen kot odličen znanstvenik. Bil je zelo priljubljen predavatelj o raznih bogoslovnih temah ter je vodil duhovne vaje za ljubljanske in lavantinsko duhovščino. V Beogradu se nikakor ni vmešaval v politiko, marveč se je popolnoma posvetil verski obnovi ter karitativnemu delu. V teku sedanje vojne je moral sem in tja potovati v Veliki Bečkerek, ker mu je bila poverjena funkcija apostolskega administratorja v Banatu. Tu ga je tudi zadelo strašno usoda, ko ga komunisti pograbilili in s strelom v tilnik končali življenje plemenitega in vzornega nadpastirja.

*

Grozovit umor beograjskega nadškofa je eden izmed zgovornih primerov, kako brezbožni komunizem pojmuje versko strpnost, ki to baje predvideva sovjetska »ustava«. Mnogi kratkovidneži, ki jim je postajal komunizem nekaj salonski šport, so se kaj radi eklicevali na to prazno besedo, ki so jo dejstva in dejanja vsak dan sproti in otipljivo demantirala. Zverinski umor visokega cerkvenega dostojanstvenika žal ni osamljen primer, marveč je nadaljuje verigo zločinov brezverskega komunizma. Kdor količkolj pozna miselni ustroj boljševizma ve, da je tako divjanje le točno izvrševanje črnih naklepov kominterne proti vsaki veri in proti vsaki cerkvi.

Znani so množinski pokolji katoliškega duhovništva na Poljskem, od koder je bilo odvlečenih nešteto duhovnih pastirjev v sibirske tundre na trdo tlako. Nič manjše pa ni število tistih svečnikov, ki so bili deležni strela v tilnik, s kakršnim so običajno obeležena vsa zločinstva boljševikov. Tudi iz Ukrajine so v svet prodirle enake vesti, ki so druga groznejša od druge in jih pošten človek ne more razumeti; ne more si pa tudi predstavljati takega brezmejnega sovraštva.

Zopet je treba naglasiti, da so bili simpatizerji komunizma tisti, ki so te strahote odpravljali z lahko miselno frazo, da so se take reči pač dogajale v revoluciji in državljanski vojni, in da je boljševizem kasneje opustil vsako zatiranje cerkve in njenih služabnikov. Kako plehki so danes taki izgovori, ko je bilo do pobijanja duhovnikov prišlo tudi v naši deželi, zlasti pa sedaj, ko se je srd pobesnelega brezbožništva sesul na beograjskega nadškofa, ki smo ga tudi pri nas dobro poznali in ki nam je vsem še pred očmi kot vzor cerkvenega kneza, domoljubnega premeta in dobrotnika siromakov.

V primeru nadškofa dr. Ujčića bo zaman izmotaavanje, da je svoje visoko cerkveno dostojanstvo nosil v politično areni; saj vsi vemo, da se nadškofovo ime niti v časih najbolj razburkanih političnih dogodkov nikoli ni imenovalo v zvezi z njimi. Odlični cerkveni knez se je vsa ta leta posvetil verakemu življenju svojih dijecezanov ter karitativnemu delovanju. Tu je našel svoje popriščje ter se je popolnoma predal nadpastirskemu delu.

Vse pa kaže, da so ravno taki vzgledni duhovniki najbolj na poti brezbožnikom; saj sega njih zločina roka najrajši po visoko postavljenih svečeniških, ki imajo ugled med narodom, ki jih ljubi in gleda nanje kot na svoje vzornike. Prav te vrste svečenik je bil pokojni nadškof, ki je s svojo krvjo in s svojim življenjem zapečatil svojo zvestobo do cerkve in do svojega ljudstva. Njegovo ime se bo poslej izgovarjalo med verniki z vsem visokim spoštovanjem, ki gre mučenecem cerkve.

Delavski sužnji OF

Po naloga in neslavnem zlomu komunistične zasedbe gornje Savinjske doline se nahajajo tolpe sedaj v stanju popolnega razsula. Krvavi teror, nasilje in velepotezno ohljudovanje je bila edina vez, ki je tvorila povezanost tolovajev. Čez noč pa je napačil panični beg na vse strani. Vsak dan se zvišuje število prostovoljnih vrtnicev, istotako pa se tudi zvišuje število ujetih tolovajev. Vsi ti bivši tolovaji prikazujejo pretresljivo sliko človeške bede in duševne ravnodušnosti. Skozi vsa pripovedovanja se vleče ena sama rdeča nit: »Raje na mestu umreti, kot še enkrat v to pasje življenje v gozdovih.« Velikemu porastu, ki ga je zaznamovala komunistična OF vsled brezvestne in lažnjive agitacije s 15. septembrom in 1. oktobrom 1944, je sledila globoka poparjenost. Tudi visoki in najvišji funkcionarji OF ne verujejo več na svojo zmago in si skušajo rešiti svoje doslej tako bedno življenje. Nič čudnega torej ni, da se pojavljajo iznenadoma znani obrazi, ki so pripravljani sprejeti raje vsako kazen kot še dalje vegetirati v bedi in stiski klaverno polomljene osvobodilne fronte.

Njihovo pripovedovanje bi lahko napolnilo knjige. Vsi ti ljudje so priče za bedo in žalost, ki jo je povzročila Spodnještajercem komunistična OF. Zlasti sta se sovraštvo in brutalnost tolovajev izdijala na koži tistih Spodnještajercem, ki so bili resnično prisilno rekrutirani. Zajeli so jih v takozvanih delavskih batalionih. Ob elabi hrani so morali opravljati najbolj nečastna dela. Sestradini, s pogledom brez izraza in tresočji prihajajo bližje. Le plaho se približujejo ljudem. Vsa preveč jim tiči v kosteh njihov strah pred okrutnoetjo VDV.

Julija lanskega leta so takozvani »terenci« zajeli par spodnještajerskih rudarjev, katerim je dvakrat uspel beg pred prisilno rekrutacijo. Tolovaji so jih zvezali in spustili na dežju dva dni čakati na odhod. Po dolgoletnem korakanju, brez

Za hrabo zadržanje pred sovražnikom na frontah so prejeli Eisernes Kreuz II. Klasse Gefreiter Walter Schmidt, Ortsgruppe Egid, Kreis Marburg-Land; Grenadier Sommer, Deutschberg 132, Gemeinde Wurmberg, Kreis Pottau; Gefreiter Stefan Kral, Oberaubach, Ortsgruppe Sachsenfeld, Kreis Cilli; Unteroffizier Otto Dauber, Ortsgruppe Egid, Kreis Marburg-Land; Grenadier Josef Jauschowitz, Ortsgruppe Friedau, Kreis Pottau; Soldat Otto Höbling, Ortsgruppe Mahrenberg; Gefreiter Franz Kuster, Kulmburg bei Friedau, Kreis Pottau; Gefreiter Josef Fischinger, Puchdorf, Ortsgruppe Mörten-dorf, Kreis Pottau. Slednji je bil istočasno po- višan v rang podoficirja.

Eisernes Kreuz I. Klasse nosijo Gefreiter Stefan Kral iz Oberaubacha, Ortsgruppe Sachsenfeld, Kreis Cilli; Gefreiter Anton Brilei, Ortsgruppe Mahrenberg, Kreis Marburg-Land; Oberjäger Pein, Mureck.

Das Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern: Gefreiter Franz Pototschnik, Ortsgruppe Leitersberg, Kreis Marburg-Stadt.

* Važno za naše bralce vojakel Mesečnik »Steirerland«, vojaško glasilo za spodnještajerske vojske na frontah in v domovinskih garnizijah obhaja ravnokar svoj enoletni obstoj. S prvo številko svojega drugega letnika, ki je mišljena za februar 1945, je otvoril listnico uredništva, kjer bo objavljali dopise in pozdrave svojih bralcev vojakov, namenjene vojskem, prijateljem in znancem v domovini in pri vojaki.

Zatemnitev od 5. do 15. februarja od 18. do 6.30 ure

konca in kraja, so prispeli v gornjo Savinjsko dolino. V Frattmannsdorfu je bila takozvana naborna komisija. Vse prisilno rekrutirane Spodnještajerce, neoziraje se na stanje zdravja, so dodelili delavskim batalionom. Ker jim niso bili dovolj zanesljivi, so jim dali zgolj kramp in lopato. Prvo njihovo delovno mesto je bilo takozvano vzletišče v Rietzu. Na deset takih delovnih sužnjev je odpadel po en tolovaj kot straža. Sepe-taje so izvedeli od teh straž, da se bodo na tem vzletišču v kratkem času izkrkali Angleži. Vrhovni nadzor je imel neki ruski boljševik. Oblečen je bil v zelo elegantno uniformo. Bil pa je zelo ošaben in ni spregovoril z nikomur besedice. Kmetje so gledali pripravljanje vzletišča z jezimi pogledi.

9. decembra je bilo izdano geslo: »Jutri se izkrkajo Angleži, ki bodo prinesli živež, municijo in obleko.« Priprave so bile velike. Ze zgodaj v nedeljo zjutraj je bilo vse polno ljudi na »vzletišču«. Kakor smo že omenili v nekem drugem članku, Angležev ni bilo in tolovaji so imeli dolge obraze. Veselili so se edinole spodnještajerski delovni sužnji. Imeli so kolikor toliko mirni nedeljski popoldan. Može so se sončili. Lovili so svoje uši ter željno pričakovali večerjo. Glad je bil njihov stalni spremljevalec. Zjutraj so prejemali prazno neslano juho, opoldan in zvečer pa repo. Meso so dobivali le poredkoma, kruha pa nikdar. Glad jim je rovaril liki volku po drobovini. Mnogi izmed njih so šli dvakrat h kotlu, čeprav je bilo to strogo prepovedano. Neki 13-letni spodnještajerski prisilni rekrutiranec se je moral zagovarjati, ker se je postavil dvakrat h kotlu. Kaznovali so ga s tednom dni strogega zapore ob kruhu in vodi. Vsako uro so jih klicali imenoma, da bi se prepračali glede prisotnosti. Iz skednjev in hlevov se ni smel nikdar oddaljiti. Čestokrat so slišali prepevanje in vrskanje vodilnih tolovajev in njihovih babur. Veliko olajšanje so začutili ti delovni sužnji, ko je zadel klic »Nemci pridejo«. Takoj so morali zakopati orodje ter odkorakati čez Laufen v Leutsch. Pri župnišču v Leutschu so nenadoma padli strelji. Tolovaji so se razkahljali kakor kokoši spričo jastreba. Spodnještajerski delovni sužnji pa so se obrnili ter odkorakali prepevajoč proti svojim domovom. Bill so srečni, ko so se v Laufenu javili prvi nemški oblasti. Tu so dobili hrano in cigarete, nato pa so se pošteno naspali. Čez dva dni so odšli v Cilli in nato na svoja nova delovna mesta. Z nemško pomočjo so srečno ušli krempljem VDV. Spoznali so pravi obraz komunistične OF. Danes vedo, kje se nahajajo red, mir, kruh in delo. To pripovedujejo vsakomur in neoziraje se na to, ali je kómu prav ali ne.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Von der großen Winternacht im Westen
Gefangene Nordamerikaner werden zum Sammellager abgeführt

PK-Kriegsbericht Büssel (Sch)

Sie kehren zurück

Nachdem ein ungarisches Dorf von deutschen Soldaten wieder genommen wurde und die sowjetischen Linien zurückgedrängt werden konnten, kehrt die ungarische Zivilbevölkerung aus den Wäldern zurück, wohin sie sich vor den Sowjets in Sicherheit gebracht hatte. Auf der Dorfstraße gibt es eine freudige Begrüßung mit deutschen Soldaten

PK-Kriegsbericht Jarolim/TO-EP (Sch)

Die HKL im Hüttenwerk

Mitten durch ein Hüttenwerk verläuft die HKL. Bevor die Ablösung die vorderen Stellungen erreicht, muß sie kreuz und quer durch die Gänge und ausgebombten Säle des Werkes gehen

PK-Kriegsbericht Wette (Sch)

Von dem Vormarsch durch Belgien und Luxemburg
An den Vormarschstraßen unserer Truppen im belgisch-luxemburgischen Raum geht Flak mit Scheinwerfer- und Kanonenbatterien in Stellung. Sie schützt den pausenlos rollenden Nachschub an Waffen, Munition und Gerät

PK-Kriegsbericht Roeder (Sch)

Von unseren Panzerjägern zusammengeschossen

An der belgisch-luxemburgischen Grenze wurde eine US-amerikanische Panzerabteilung in der Flanke von schweren deutschen Panzerjägern gefaßt und zusammengeschossen. — Bewegungsunfähig steht hier eine Gruppe der abgeschossenen USA-Panzer.

PK-Kriegsbericht Lucke (Sch)

Wie fällt die Entscheidung im Osten?

Im Osten, Ende Januar

PK. Etwa mit dem 26. Januar, dem vierzehnten Tage der bolschewistischen Großoffensive, trat der Entscheidungskampf um Europa in eine neue Phase. Es ist jetzt eine gewisse Übersicht zu gewinnen, und es kann eine ungefähre Beurteilung der Lage und der auf deutscher und sowjetischer Seite vorhandenen Kräfte gegeben sowie eine gewisse Vorschau auf das bevorstehende angestellt werden.

Zunächst muß einmal auf die Situation am 12. Januar zurückgegriffen werden und der Plan der Sowjets kurz skizziert werden. Die Bolschewisten hatten seit langen Monaten an der Zentralfont zwischen den Karpaten und Memel eine gewaltige Macht an Menschen und Kriegsmaterial zu dem Zweck versammelt. In einem einzigen, weit ausholenden Stoß bis ins Herz des Reiches vorzudringen und den Krieg — ehe noch jemand recht begreifen konnte, was geschah — zu ihren Gunsten zu beenden und damit das gesamte Europa zu beherrschen.

Sie gedachten wohl auch, mit dieser blitzartig wirksamen Großunternehmung ihre eigenen anglo-amerikanischen Bundesgenossen vor vollendete Tatsachen zu stellen und alle weiteren Gespräche über polnische, jugoslawische, griechische, tsche-

chische Fragen sowie über die künftige Gestaltung Gesamteuropas gegenstandslos zu machen. Um das große Ziel im ersten Schlag zu erreichen, waren die Kasernen und Übungslager, die Zeugämter und Rüstungswerkstätten der gesamten Sowjetunion ausgeleert und alle Bestände an Waffenträgern und Kriegsmaterial in einer einzigen ungeheuren Energiewelle vor der deutschen Front aufgespeichert worden.

Der deutschen Führung waren diese militärischen und politischen Absichten bekannt, und sie traf ihre Gegenmaßnahmen, vor allem vor den klar erkannten vier feindlichen Schwerpunkten bei Schloßberg-Ebenrode, an den Narew-Brückenköpfen (Serock und Rozan), an den Weichsel-Brückenköpfen (Warthe und Pulawy) und schließlich vor Baranow. Dabei war man sich wohl bewußt, daß alle diese Abwehrvorbereitungen doch nur als Verzögerung, als auffangende Puffer gelten konnten und tiefe Durchbrüche nicht zu verhindern waren.

Zu den Großabwehrmaßnahmen in dieser Entscheidungsschlacht um Europa gehörte auch der deutsche Offensivstoß am 16. Dezember in den Ardennen, der einen gleichzeitigen Feindangriff von Westen und Osten vereitelte.

Während der Vorbereitungszeit liefen, sozu-

sagen als Einleitungs- und Ablenkungsmanöver, die Abwehrlinien an den Flügeln der Ostfront, in Kurland und Ungarn, ohne zu Vorentscheidungen zu führen.

Seit 12. Januar brandet nun die bolschewistische Welle an Weite Landschaften, wichtige Nachschubverbindungen, Industrie- und Landwirtschaftsgebiete gingen verloren. Aber das Hauptziel, uns niederzuschlagen, gelang nicht. Wir standen die Runde durch und konnten für uns sogar auch gewisse Erfolge anrechnen, die sich allerdings erst in der zweiten Runde bemerkbar machen werden.

Der Kampf geht auf beiden Seiten jetzt unter Einsatz aller Reserven ums Ganze. Wichtig allein ist, wer mehr Luft und die besseren Nerven behält, und wichtig, wer die letzte Runde gewinnt, um damit alles zu gewinnen.

Alle Bedenken über den Verlust von Industriegebieten, über die Aufgabe weiterer Gebiete Ostpreußens oder des Warthelandes mit den Auswirkungen auf dem Gebiete der Rüstung und der Ernährung sind jetzt völlig fehl am Platze. Wesentlich ist jetzt nur, daß ein jeder seine Pflicht darin sieht, ohne Rücksicht auf die eigene Person in mühsamer Kleinarbeit einen bolschewistischen Panzer und Infanteristen nach dem anderen auszuschalten. So kann anschließend alles Verlorene wieder zurückgewonnen werden.

Bittere Einzelschicksale sind jetzt, wo es um

das Ganze geht, schmerzlich, aber nicht entscheidend. Denken wir immer daran, daß der Feind auch alles eingesetzt hat, um alles zu gewinnen! Gelingt es uns, das, was er jetzt aufgeboden hat, zu zerschlagen, dann ist er fast wehrlos und muß alles, was er raubte, wieder herausgeben. Wo wir ihm Schaden zufügen, ob in Kurland, in Ostpreußen, in Schlessien, in den Karpaten, in Ungarn oder wo sonst die Schlacht noch entbrennen mag, ist gleich. Die Entscheidung im Osten für Deutschland fällt an allen Fronten. Zu ihr tragen alle gut gezielten Schüsse bei, sie mögen nun aus den Rohren ganzer Artillerieregimenter, mit »Panzerfäustern« von Volksturm-männern, aus den Maschinengewehren alter Ober-

gefreiter oder junger Rekruten, aus Panzerkanonen, aus den Bordwaffen der Schlachtflieger oder mit den letzten fünf Patronen eines Versprengten abgefeuert werden.

Die Kraft des deutschen Volkes wird von Osten zusammengedrängt und verdichtet sich mit jedem Schritt nach Westen. Nach dem Prinzip des Dampfkessels wird zu einem bestimmten Zeitpunkt im Reiche solch ein Überdruck an Energie erzeugt werden, daß zwangsläufig die abgenutzte und weit vorgeprellte Macht der Sowjets mit Gewalt zurückgeschleudert werden muß. Wir sind sicher, daß so die letzte Runde ausgehen und damit eine Entscheidung im Osten zu unseren Gunsten errungen wird.

Günther Heysing

POLITISCHE BELEZKE

□ **Amerikanische dobava orožja Sovjetiji.** Ameriško-sovjetska razprava o ameriški dobavi orožja Sovjetiji v letu 1945 še vedno ni končana. Kakor se čuje, so sporočili Amerikanci Sovjetom, da bodo dobavljali Sovjetiji orožje in municijo v dosedanjem obsegu samo pod pogojem, da zajamči Sovjetija Zedinjenim državam svojo pomoč v boju proti Japonski. Kakor izgleda, se Molotov drži bolj rezerviranega napram tej ameriški želji, češ, da bi bilo dvostronno vojskovanje lahko nevarno za Sovjetijo. Sovjetija potrebuje od Ame-

rike zahtevane količine orožja in vojnega materiala že z ozirom na velikanske izgube v trenutni ofenzivi na vzhodni fronti

□ **Petrušak v službi Moskve.** Slovaška javnost zasleduje z velikim zanimanjem namero Moskve, ustanoviti iz vzhodnega dela Slovaške sovjetsko državo (ter ugotavlja, da je Ivan Petrušak, ki se danes smatra voditeljem Karpatoukrajincev, bil svoječasno najožji sotrudenik dr. Beneša. Petrušak je kot emigrant iz Londona vedno propagiral novo Čehoslovaško ki jo je obljubila Benešu tudi Moskva s posebno pogodbo dne 12. septembra 1943. Sedaj je on postal Petrušak popolnoma

samostojen in nastopa kot uslužbenec in plačanec Moskve.

□ **Boljševizem v Egiptu.** V glavnem mestu Egipta, v Kairu, se je naselila vojaška mislija, sestojeca iz deset boljševiških oficirjev in odgovarjajočega števila agentov, ki imajo nalogo, nadzorovati vojaške probleme Bljnjega vzhoda, ki prihajajo (kakor na primer Sueski prekop) vedno bolj v interesno področje Sovjetije.

□ **Boljševizem potvarja zgodovino nekdanjega Radičevega gibanja.** V zagrebškem listu »Spretnost« je napisal Milivoj Magdič sestavek, v katerem je energično pobil komunistično agitacijo, ki vprega v svoje politične vode nekdanje hrvatsko kmečko gibanje in njenega ustanovitelja Radiča. Magdič je doprinesel dokaze, da nista brata Radič, predvsem pa ideološko bolj izravnani Ante Radič, v svoji politiki nikdar zapustila nacionalne smeri. Vse nasprotne trditve so potvarjanje zgodovine. Boljševikom je res uspelo pridobiti nekaj pripadnikov nekdanjega radičevstva, kar je uspelo z izrabljanjem veliko-jugoslovanke ideje, na drži hrvatskega naroda pa ni radi tega prišlo do nikakih sprememb. Članek končuje sledeče: »Nacionalna politika stavlja obveznost, ki se ji ne smemo izogniti. Hrvatska nacionalna politika pozna danes samo en interes očuvanje hrvatske državne samostalnosti, ki jamči tudi za biološki obstanek hrvatskega naroda. Vsi drugi problemi so danes stranskega pomena.«

UMNI KMETOVOALEC

KODRAVOST VINSKE TRTE

□ Priprave za sestanek Churchill-Roosevelt-Stalin. Sovjetski poslanik v Washingtonu Andrej Gromiko je odletel v Moskvo, da bi se sestal s sovjetskimi poslanikom v Londonu, Fedor Gusev-om, ki je že dospel v Moskvo, da pripravita konferenco Churchill-Roosevelt-Stalin.

□ »Trd mir za Nemčijo.« List »New York Herald Tribune« zagotavlja, da bo zahteval Roosevelt pri konferenci treh velesil »Trd mir za Nemčijo po načrtu žida Morgenthau-a« in da se tudi ne bo protivil amputaciji nemškega vzhoda.

□ Nevtralnno poročilo o položaju v Franciji. Švicarski tisk je objavil sledečo poročilo o gospodarskem položaju Pariza: »V mestu Pariz imajo sedaj 350.000 brezposelnih, ki se rekrutirajo v prvi vrsti iz industrije. Radi pomanjkanja električnega toka so ustavile mnoge tovarne svoje obratovanje. Pomanjkanje premoga je v porastu. Tudi po bolnišnicah nimajo ogrevanja. Parfem, edini produkt, ki je bil v Parizu vedno poceni, se je podražil za 50 odst. Razume se, da je danes tudi konec svetovno znane pariške elegancije. Elegančno oblačenje je možno danes morda še ženam tihotapcev in vojnih dobičkarjev. Pariške žene živijo s svojimi možmi vred danes veliko slabše, kakor so živele pod nemško zasedbo. Pri vsem tem je pa značilno, da prodaja neki znani pariški draguljar čedne male cigaretné škatlice iz srebra, ki so namenjene za shranjevanje cigaretnih odpadkov in stanejo 160 švicarskih frankov komad.«

□ Delovanje nemških podmornic. »V severnem delu Atlantika kar mrgoli nemških podmornic, kar že več mesecev ni bil primer. Iz dneva v dan nam potapljaajo ladje.« Tako je dejal kanadski obrambni minister general Mc Naughton na nekem volilnem shodu.

□ »Demokracija in liberalizem sta postala brezpredmetna in smešna.« V levo usmerjenem demokratskem časopisu »World Review« je izšel članek o ameriških pojmih o liberalizmu in demokraciji. »Opustiti je vse upe, ki so jih polagali v Zedinjenih državah na ta dva pojma. Niti v Zedinjenih državah, še manj pa kje drugod na svetu, obstoja kaka možnost za uveljavljanje demokratičnih idej. Misli za mirno sodelovanje so danes bolj oddaljene kakor kdaj koli poprej. Povod moramo ugotoviti, da sta odpovedala demokracija in liberalizem ter doživela brodolom. Danes moramo — če hočemo ali ne — imeti pogum ter priznati, da je demokracija ne samo času neprimerna, postala je naravnost smešna.«

□ Ameriški general ima premalo četi in materijala. Londonski »Daily Telegraph« poroča, da se je general Clark, kot poveljnik zavezniških čet v Italiji nepovoljno izjavil o razpoložljivih bojovniških silah. Boji v Italiji niso samo težavni radi neugodnega ozemlja, temveč primanjkuje na vsej frontni črti čet za hitrejše prodiranje in napredovanje. Tako govori general Clark, kljub stvarni ogromni premoči v četah in vojnem materijalu, da bi prikril neuspehe svoje »polžije ofenzive«.

□ General Franco proti liberalizmu in komunizmu. Na zaključni seji tretjega nacionalnega kongresa španskih sindikatov je govoril general Franco, ki je povdiral škodljive posledice liberalnega gospodarskega sistema ter nastopil proti komunistični agitaciji.

□ Quisling pri Führerju. Führer je sprejel v svojem glavnem stanu norveškega ministrskega predsednika Vidkun Quisling-a na zaupen in prikrit razgovor. Pri tem je prišlo do popolnega vzajemnega soglasja v vseh Nemčije in Norveške se tičečih zadevah. Führer je ponovno podkrepil svoj septembra 1943 Reichskommissarju Terboven-u podan in norveškemu narodu znan sklep, da bo Norveška po zmagovito končanem boju za usodo Evrope dobila zopet popolno svobodo in samostojnost. Razgovorom so prisostvovali zunanji minister Ribbentrop, Reichsminister und Chef der Reichskanzlei Dr. Lammers, Leiter der Parteikanzlei Reichsleiter Bormann in Reichskommissar Terboven. Quislinga sta spremljala poslanik Stoeren in njegov adjutant Hauptmann Sundberg.

□ Japonska pred vpostavo novega orožja. »Čas ni več daleč, ko bo Japonska vnovstavila v sedanjem boju odločilno novo orožje.« Tako je dejal predsednik tehniškega urada japonske vlade.

□ Revščina Bonomičevega diplomata. Nedavno je prispel v Washington diplomatski zastopnik Bonomičeve vlade. Smola je hotela, da ga »so dosegla denarna nakazila njegove vlade, nakar je bil prisiljen izposoditi si pri švicarskem poslanstvu 100 dolarjev. Končno ga je postavil pred vrata tudi hotel v katerem je stanoval, tako da je stal na cesti brez centa in brez stanovanja. S

Najuspešnejše nastopamo v zimskem času proti raznim pršicam na vinski trti. Zelo nevarna postaja ponekod trsna pršica (Phylloxera vitis), ki povzroča kodravost trte ali akarinozo. Kodravost vinske trte je našim vinogradnikom še malo znan pojav. Prvotno so mislili, da je iskati temu pojavu vzroka v podnebni in zemljinih okoliščinah. Končno so dognali, da povzroča kodravost pršica Phylloxera vitis. Šele po tem dognanju so mogli pričeti s pravičnim zatiranjem škodljivca.

Trsna pršica je zelo majhna, s prostim očesom nevidna pršica rdečebelkaste barve. Proti zadku je stisnjena. Prednje telo ima dva para nog. Je zelo odporna proti mrazu in prezimi pod skorjo starega lesa, posebno rada pa na onih mestih, kjer je zasteljeno letošnji les iz dvoletnega. Včasih prezimuje tudi pod očesnimi luskami. Pred brstenjem napada brstece v očesih. Kakor hitro se razvijajo prvi lističi, jih začnejo male živalice izsesavati, poleg listov pa esajo tudi iz mladič in kabrnakov. Največ jih je na spodnji strani listov, kjer se skrivajo med dlačicami in gubami listov. Na zgornji listni strani opazimo pršice le redko, kar je važno vedeti zaradi zatiranja. Najrajši napada škodljivec nežne trsne dele in ga najdemo zato na koncih in vršičkih mladic.

Pršica leže čez celo poletje jajčeca, iz katerih se izležejo mlade pršice. Vendar imamo dva glavna zaroda pršice, pomladanskega od brstenja do junija in poletnega od srede junija do avgusta. Največjo škodo povzročajo pomladanski zarod, igrajo pa pri tem zelo veliko vlogo vremenske prilike, oziroma počasnejši ali hitrejši razvoj vinske trte. Jeseni, konec septembra pa se selijo škodljivci na deblo, kjer si poiščejo varna zavetišča in kjer prezimijo kot odrasle živalice. Škodljivca razširjajo žuželke in veter, pa tudi človek ga raznaša z orodjem in obleko. Najbolj pa se razširjajo pršice v gostih nasadih od trsa do trsa, ker se mladiče posameznih trsov dotikajo. Navno pa okužimo vinograde z uporabo okuženega trsnega materiala.

Poškodbe, ki jih opazimo na trsu, napadenem po pršici, pa so lahko različne in so odvisne od časa, kdaj napade škodljivec trs, in od tega, kateri del trsa so bili napadeni. Najbolj opazimo zaostalost v razvoju poganjki pomladi takoj po odganjanju. Napadeni poganjki ostanejo tanjši,

tem je pač podana prava slika Bonomičevega diplomata, ki predstavlja pravilno in zgovorljivo sliko vlade pod anglo-ameriškim klobukom.

□ O čem fantazira De Gaulle? De Gaulle se je grenko pritoževal napram novinarjem, da ga še niso povabili na konferenco Treh sil. V ostalem je ponovil na podlagi svoje advidence pri Stalinu drzno zahtevo, da mora dobiti Francija levi breg Rheina ter Ruhrgebiet. Izjavil je končno, da bo leto 1945 za Francijo »še zelo trdo«.

□ Senatni odbor proti Wallace-ju. Senatni odbor se je pri svojem glasovanju izrekel s 14 napram 5 glasovom proti imenovanju podpredsednika Henry Wallace trgovinskim ministrom.

□ Delna slika Titovega regentskega sveta. Ljubljansko »Jutro« je objavilo obširen popis slovenskega člana zamišljenega Titovega regentskega sveta, inž. Dušana Serneca-a. »Jutro« piše med drugim sledeče: »Inž. Dušana Serneca, bivšega jugoslovanskega ministra, pozna ves slovenski narod kot dobičkarja in slenarja. Bil je nekoč član vseh bivših jugoslovanskih političnih strank in sedaj je postal komunist, ker si obljubljuje od tega dobiček. Če gre za to, da se v Titovem taborišču lahko zbirajo vse nekdanje jugoslovanske stranke, potem je Sernec najbolj pripraven osebnost, ker lahko predstavlja vse stranke Slovenskemu narodu je pa popolnoma jasno, koliko je držati na take ljudi. — »Deutsche Zeitung in Kroatien« je pa k temu dodala vest, ki jo je dobila iz poučnega vira, da si je Sernec svoječasno z nesolidnimi posli nagrabil veliko premoženje, od katerega je spravil samo v Svico na varno milijon švicarskih frankov.

□ Frontni položaj na Filipinih. Po zaslugi silne moči japonske obrambe se nahajajo glavne množine ameriških sil na filipinskem otoku Luzon še vedno na področju vzhodnega zaliva Lingay. Le dvema divizijama je usnelo prodreti nekoliko dalje v smeri Manila, kjer sta dosegli Clark Hill in sta zapleteni v hude boje z japonsko obrambo,

medčlenki pa so zelo kratki. Taki poganjki se lahko tudi posušijo in odpadejo. Na mestu odpadlih poganjkov se razvijejo potem iz pročesa novi. Tudi poganjajo na takem trsu zelo radi novi poganjki iz spečih očes na starem lesu, zaradi česar dobi tak trs metlasto obliko. Tudi niso naknadno pogнали poganjki rodoviti, zaradi česar je pridelek mnogo manjši. Pogosto pa rastejo mladice naprej in se razvijajo pozneje normalno, le v spodnjih delih imajo kratke medčlenke. To se zgodi predvsem takrat, kadar močan trs z rastjo premeta poškodbe.

Značilno za spoznavanje poškodb, povzročenih po pršici, je listje. To ostane majhno, ne izgubi volnene prevleke, ostane zgubančeno in lahko tudi odpade. Ako pa je list v razvoju poškodbo premagal, oziroma je bil napaden pozneje, opazimo na njem, ako ga pogledamo proti luči, svetle pikice. To so mesta, na katerih so sesale pršice. Pozneje nastanejo na teh mestih lahko tudi luknjice, listje pa je razcefrano.

Posledica poškodb po pršici je tudi slab razvoj kabrnakov, ki zaostanejo v razvoju in odpadejo deloma že pred cvetenjem. Pri močnejših poškodbah se grozdje sploh ne razvija in je pridelek grozdja zelo slab. Skoda se poveča še tudi drugo leto, ker poškodovani trsi ne nastavijo rodnega lesa. Sploh pa napadeni trsi hirajo, dokler se končno ne posušijo. Posebno so za kodravost občutljive nekatere sorte, kakor zeleni silivenc, žlahtnina in portugalka.

Zatiranje kodravosti

Glavna obramba pred škodljivcem je zimsko zatiranje. Izvršimo ga takoj po rezi, to je nekako sredi marca, ko več ne zmrzuje, ko pa še niso razvita tudi očesa. Zatiranje izvršimo tako, da namažemo s pršico okužene trse z 25—30%-no žvepleno-apneno brozgo ali s 3%-nim solbarjem. Predvsem moramo dobro namazati ona mesta, kjer je zrastle enoletna rozga iz starega lesa. Mesto mazanja lahko trse tudi poškopimo z istim sredstvom, moramo pa opraviti delo temeljito. Skropiti bo kazalo posebno tam, kjer je okužen cel vinograd. Pred škropljenjem očistimo trse tudi lubja, ki odpada, in ga sežgimo. Na ta način pridemo s škroplivom še bolj med razpoke, kjer se škodljivec najrajši skriva.

□ Moskva pripravlja stavko na Švedskem. Po vseh znakih sodeč bodo stopili delavci švedske kovinske industrije predvidoma dne 5. februarja v generalno stavko, kakor jo Švedska ni poznala v zadnjih 25 letih. Stavka bi zajela 125.000 delavcev. Gre za preizkušanje moči, ker je komunistično delavsko strokovno gibanje v večini in bi na željo Moskve rado kalilo delavski mir.

□ De Gaulle pripravlja sodno komedijo. V Parizu pripravlja vlada De Gaulle-a obsodbo maršala Petain-a in njegovih pristašev radi veleizdaje, ker so v času zasedbe Francije sodelovali z Nemčijo. Proces naj bi izdal pooblastilo sedanjih vladi za kazensko preganjanje vseh Francozov, ki so bili lojalni napram francoski vladi za časa zasedbe. Od obtožencev se nahaja dvajset oseb v Nemčiji, tudi maršal je na varnem. 26 obtožencev je še na svobodi, štirje so aretirani, ostarek se nahaja že v zaporu. Zanimivo je, da je vložena obtožnica tudi proti mrtvim, kakor je na primer general Huntzinger, ki je leta 1940 kot pooblaščenec maršala podpisal premirje. Seznam obtožencev vsebuje tudi imena generala Weygand-a, generala Nogues-a, admiralov Decoux-a, nadalje generalnega guvernerja Francoske Indokine, admiralov Esteva in generala Dentz-a. Na srečo so tudi te osebnosti nedosegljive za De Gaulle-jeve krvnike. Razprave se bodo vršile v palači Bourbon.

□ Švicarske skrbi glede bodočnosti. V Bernu izhajajoč list »Tagwacht« izraža zaskrbljenost glede morebitnega napredovanja boljševikov oziroma Amerikancev v Evropi. List izjavlja: Čim bližje je konec vojne, tem večja je zaskrbljenost, s katero gleda Svica v bodočnost. Politično se bojimo Sovjetije, gospodarsko pa Amerike. Ameriška industrija ne prikriva svojih povojnih načrtov. Čisto jasno zahteva zadržitev evropskega gospodarstva. Tudi švicarska industrija bo to kmalu občutila.

Ako smo opazili škodljivca šele, ko so mladice že odgnale ali pa poleti, torej med rastno dobo, uporabljamo za zatiranje lista sredstva kot poživa, a v mnogo manjši gostoti. Sedaj škropimo s 3%-no žvepleno-apneno brozgo ali s 1%-nim solbarjem. Poškropimo predvsem mladice in spodnje strani listov. Priporočljivo pa je, da uvedemo po letnem škropljenju prihodnjo pomlad še temeljito zimsko zatiranje, s katerim bomo škodljivca zanesljivo pokončili.

Kodravosti slični pojavi

Kot najbolj viden znak, ki je posledica poškodb po pršici *Phyllocoptes vitis*, smo navedli melaste oblike trsa, ki jo povzročajo kratki medčlenki na rožgah. Vzroki pojavov kratkih medčlenkov in melaste oblike trsov pa so lahko tudi še drugi. Vemo, da reagira trta na vse motnje, povzročene po škodljivcih in boleznih, kakor tudi na fiziološke nepravilnosti, četudi v mali meri. Znaki teh motenj so posledica ali kloroza, pa tudi pojav kratkih členkov opazimo kot posledico takih motenj. Zato ta pojav ni vedno zanesljiv znak kodravosti vinske trte. Šele, ako najdemo zraven melaste oblike tudi zgoraj omenjena znaka na listju tistega trsa, lahko z zanesljivostjo ugotovimo, da je vzrok pojava kodravost. Zaradi tega je pogosto težko ugotoviti pravi vzrok kodravosti na posameznih trsah in zato storimo najbolje, ako poškropimo ves vinograd, v katerem smo ugotovili kodravost na nekaterih trsah, v zimskem času z žvepleno-apneno brozgo, ker je varietno, da se je pršica razširila tudi že na trse, ki še ne kažejo znakov kodravosti.

Učinek žvepleno-apnene brozge na druge škodljivce vinske trte

Precejšnja škoda lahko povzročajo v vinogradu tudi razni pajkovi, posebno v suhih poletjih in v suhih legah. Precej lahko škoduje rdeči pajek ali pajčasta pršica (*tetranychus telarius*). Ta napada najprej spodnje, a sčasoma tudi zgornje dele trsov, posebno listje na spodnji strani. Listje preprede ob rebrih na spodnji strani, tako da se zavije navzdol s tanko pajčevino, v kateri živi in se razmnožuje. Ker srkajo živalce iz trsnih delov sok, jih slabijo. Napadeni deli navadno porjavijo, mlajši tudi shirajo in odpadejo. Ker zakrčljivo listi, je ta pojav podoben kodravosti. Proti pajkovcem se borimo tudi z žvepleno-apneno brozgo ali s solbarjem, tako da očistimo pri trsnih rezi trse starega lubja, nato pa jih močno poškropimo z žvepleno brozgo ali s solbarjem v gostoti,

kakor smo jo navedli pri zimskem škropljenju. Še boljši uspeh pa dosežemo pri zatiranju pajkov, ako škropimo poleti z 2%-no žvepleno-apneno brozgo ali z 1%-nim solbarjem. Poleti lahko uporabljamo tudi žvepleni prah, moramo pa žveplati liste od spodnje strani in žveplanje večkrat ponoviti.

Nadalje se borimo z žvepleno-apneno brozgo tudi proti listni pršici na vinski trti (*eriphya vitis*), ki dela na spodnji strani listov belkaste prevleke, v katerih živi, na zgornji strani pa se napravijo na listih vzbokline. Ker se pojavlja ta pršica istočasno z brstenjem trsa, jo uspešno zatiramo s škropljenjem z žvepleno-apneno brozgo zimske gostote v zgodnji spomladi, ko trta še miruje.

Res je, da kodravost na trsah pri nas splošno še ni razširjena. Vendar moramo biti previdni, da se nam ne razširi in jo moramo zatirati v kall. Zato lahko štejeemo zatiranje kodravosti z žve-

pleno-apneno brozgo ali s solbarjem med splošno zatirane ukrepe v vinogradu. Kakor pa je iz prednjih razmotiranj razvidno, učinkuje žvepleno-apnena brozga pri zimski uporabi tudi proti drugim zajedalcem na vinski trti, pa tudi proti oidiu, s čimer še pridobi na pomenu.

Glede zimskega zatiranja škodljivcev in boleznih bi še pripomnil, da moramo spraviti rožje takoj po rezi iz vinogradov in ga sežgati, ne smemo ga pa spravljati za kurjavo. Če vinogradniki še danes nočejo verjeti, da je na rožgah mnogo bub grozdnega sukača pa tudi drugih škodljivcev, kar je nedvomno dokazano, si morajo posledice pač sami pripisati. V kupih rožja, ki ležijo poleg vinograda, najdejo ti škodljivci najboljše pogoje za razvoj in razširjanje. Zato mora zmagati geslo, da spada rožje takoj po rezi na ogenj. Na ta način bomo zmanjšali krdejo trsnih sovražnikov, pridelek pa zvišali tako v kvantitetnem, pa tudi v kvalitnem oziru.

VINOGRADNIŠKI IN SADIJARIŠKI KOTICEK

VINOGRAD IN KLET V JANUARJU

IN ZAČETKU FEBRUARJA

V vinogradu sedaj delo počiva. Edino delo, ki ga lahko ob vsakem času opravljamo, je rigolanje. Paziti pa moramo, da ne podkopljemo enega, pa tudi zmazalo zemljo moramo razbiti. Tudi je važno, da spravimo vse dele starih trt iz zemlje in jih sežgemo. Na odmrlih trsnih delih, ki se nahajajo v zemlji, predvsem na koreninah, se nam razvije namreč koreniška plesen in je nevarno, da preide tudi na trse, ki jih bomo posadili. Korenine lučerne, ki smo jo imeli posejano mogoče na zemljiščih, ki jih rigolamo, pa mirno podkopljemo, ker nam hitro razpadejo in služijo tako kot gnjilo. Glejmo tudi, da izvršimo rigolanje čimprej, da bo zemlja še pozimi dobro premrznila.

V oddaljenejših vinograde lahko vozimo sedaj po enegu tudi hlevski gnoj, ako imamo za to čas. Do pomladanske uporabe pa moramo gnoj na kupo dobro stlačiti, najbolje je, da ga pokrijemo tudi z zemljo.

Doma spravimo sedaj v red vinogradniško orodje. Pripravimo trsne škarje, da bodo pomlad na razpolago. Posebno preglejmo peresa, ako niso

mogoče nerabna in jih nadomestimo z novimi. Preglejmo nadalje vinogradne škropilke in žveplalnike, posebno polnila, ali dobro držijo. Vse usnjene dele naoljimo, da ostane usnje prožno. Vse gibalne člene namažimo. Sedaj je tudi čas, da znova popleskamo ali pološčimo kovinaste dele pri strojih. To je potrebno povsod, kjer pride s temi deli v stik most, dobro pa je zaradi večje trpežnosti vseh kovinastih strojevih delov.

Sedaj je tudi čas, da si nabavimo cepljenje, pa tudi potrebno kolje za vinograd si bomo preskrbeli že pozimi, ako ga še imamo pripravljene. Sedaj imamo tudi čas, da to kolje impregniramo. Trpežnost kolja lahko povečamo najenostavneje s tem, da ga na spodnjem delu, ki pride v zemljo, obžgemo. Poogleneli del varujejo les pred trohnenjem. Kolje iz suhega lesa prepojimo s katranom tako, da ga kühamo v njem 3—4 ure, posušene ga lahko uporabimo. Najbolj trpežno je kolje, ki smo ga prepojili s karbolinejem. Ne smemo pa takega kolja porabiti v vinogradu že letos, temveč šele drugo leto, ker je nevarnost, da dobi po karbolineju duh tudi grozdje. Para-

ROPARJI

Spodnještajerska ljudska pravljica

V davni preteklosti, ko naši predniki še niso poznali strojev, je bila tudi javna varnost posebno na podeželju in v samotnih krajih bolj slaba kakor danes. Bili so časi, ko je bila vsaka oseba in hiša od gozdovih, v hribih in v samotni izpostavljeni nevarnosti, da postane žrtev tatov, roparjev in tudi morilcev. Dagajali so se slučaj, da so se našli hudodelci, ki so prežali na prilžnost, da bi koristili sebi in škodovali drugim. Beseda tat, ropar, morilec so bile strah in trepet. Razvoj civilizacije, z vsemi svojimi sončnimi stranmi je izboljšal in odpravil sčasoma te razmere. Med ljudstvom je pa ostal spomin na tisto razdobje, prehajajoč od roda na rod in se je ohranil v spodnještajerskih ljudskih pravljicah vse do današnjega dne.

Na prijaznem hribu ob vznožju zelenih gozdov ležečo vas so nekoč obiskovali roparji. Bilo je pet mož, živečih v gozdovih, preživljajočih se s tatvinami, v sili pa tudi z ropanjem. Ljudje so govorili, da je šlo za pobegle kaznjence, ki so trpeli po nedolžnem v dolgoletni tečki ječi. Nesrečna naključja so jih spravila najprej po nedolžnem v ječo in v gozdove, kjer so bili prvotno tatovi, sčasoma in po sili razmer na tudi roparji. V poznih nočnih urah so prihajali v vasi ter si jemali iz kmečkih kaš, shramb in podstrešij, kar so potrebovali za preživljanje.

Na nekem nočnem obisku, ko so si v vasi neslišno in neopaženo nabrali pri bogatem kmetu potrebnih jim živil ter jih odnesli v svoje gozdne hleve, so se vrnil še iste noči nazaj k dotični hiši ter s silo odvedli 17letno hčerko edinko. Našemljenih obrazov, oblečeni v živalske kože, oboroženi od pet do glave so vdrli v stanovanje ter bili pripravljani tudi na umor, če deklet z lenega ne bi hotelo z njimi. Obupno jokanje staršev ni ničesar zalaglo in le malo

je manjkalo, da niso očetu, ki je skušal braniti svojo hčerko, vzeli življenje.

Starši, ki so izgubili svojo edinko, so jo iskali zastoj na vse mogoče načine. Zavedali so se, da so jo odvedli roparji v svoja skrivališča v gozdove, kjer jim mora opravljati ženska dela ter nadomeščati morda tudi manjkajoče jim žene. Kako je to bofele starše kot poznavalce svojega pridnega in dobro vzgojenega otroka, je težko popisati. Mati je vedela, da bi hčerka gotovo raje umrla, kakor da mora živeti kot suženjska žena pri roparjih.

Minuli so tedni, meseci in leta, ne da bi bil kdo kaj slišal o ugrabljenem kmečkem dekletu. Tudi roparjev od takrat ni bilo več v dotično vas, kar so ljudje spravljali v povezanost z ugrabljenim dekletom. Dolgoletne babnice so govorile, da je postala lepa Mila najbrž žena samega roparskega poglavarja. To so sklepale iz priznanašnja s tatvinami in ropanjem vasi, kjer so jo ugrabili.

Bilo je kakih deset let pozneje, ko je nekega pomladanskega dneva pribežalo v vas nekaj tujcev iz sosednih krajev. Bežali so pred Turki, ki so takrat prodirali iz hrvaške strani, ropajoč, pobijajoč in zafigajoč po Spodnje Štajerski ter loveč in ugrabljajoč mladino v svrhu odvedbe v turško suženjstvo. To je vzdramilo takoj vso vas, da se je pripravila za obrambo pred bližajočim se sovražnikom. Sekire, lopate, krampi, palice, drogi kamenje, psi in vse, kar so ljudje takrat poznali in imeli, jim je prišlo prav kot orožje. Najpogumnejši možki se je postavil za poveljnika ter odredil leako bo treba braniti domačo hribovsko vas. Med tem so pa iz sosednih naselbin prihajala poročila, da je Turkov kakor listja in trave in da bodo na svojih malih arabskih konjih kmalu pred vasio.

V lepi mesečni noči so možki Turke pričakovali z orožjem v rokah. Stojč, sedeč in ležeč okrog vasi so gledali in poslušali, kje in kdaj bodo navalili, medtem ko so ženske in

otroke spravili na varno v bližnji gozd. Okrog polnoči so opazili velike požare daleč naokrog. Vse je bilo pripravljeno za spopad. Minute so bile napete in dolge kakor večnost. Zene in otroci so se tresli pod zaščito nekaterih možkih. Istotam so poskrili ljudje tudi svojo domačo živino. Vse je bilo napeto in pripravljeno na spopad. Nenadoma je ustavila predstraža osebo, ki se je približevala. Ker je govorila v domačem jeziku, so jo sprejeli in zaslišali. Izjavila je željo, priti k poveljniku vasi v zadevi približajočih se Turkov, kar so ji takoj ugodili. V največje začudenje vseh so spoznali v živalske kože oblečeni osebi pred desetimi leti po roparjih odvedeno Milo. Poročala je, da so se obrnili Turki po opustošenju sosednjih vasi, trgov in mest nazaj proti Hrvatski in da jih ne bo v vas, kar je izvedla iz zanesljivega vira. Zivela je namreč vsa leta kot jetnica pri roparjih in ko so Turki zajeli v gozdu roparje in jih pobili, je izkoristila ugoden trenutek ter jim ušla, predno so jo mogli spraviti v vrste tistih, ki so jih določali za odvedbo v turško suženjstvo.

Kdo bi popisal veselje staršev, ki so po več kakor desetih letih bili zopet združeni s svojo že davno za izgubljeno ali mrtvo smatrano edinko. Njenega pripovedovanja o življenju pri roparjih, kjer je bila strogo zastražena in je v smrtni nevarnosti morala voditi njihovo podzemeljsko gospodinjstvo v nekem opučenem rudarskem jašku, ni bilo ne konca in ne kraja. Akoravno so bili roparji izvržek človeške družbe, so bili kljub temu napram njej dostojni. Bila jim je ujeta službenka za gospodinjstvo, ne da bi jo bil kateri nagovarjal ali silil, da bi mu bila ljubica ali žena. Roparji so se zavedali, da je greh in zločin vse njihovo življenje, zavedali so se pa tudi, da so podrli s poštenim življenjem vsak most. Na svojih roparskih pohodih, kjer so se po možnosti ogibali umorov, so imeli po raznih vaseh svoje prijateljce in ljubice, ki so jih obiskovali, ne da bi bil kdo o tem kaj vedel.

MALE VESTI

* **Bundesjugendführer Schlicher pred mladino v Eichtalu.** Dne 21. januarja so v Eichtalu (Kreis Trifail) priridili apej fantov, deklet, pimfov in malih deklic, katerega so se udeležili med drugim tudi Kreisführer Ebernarth, Ortsgruppenführer in razni drugi zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund. Po poročilu Bundesjugendführerju Schlicher-ju, ki je prišel v spremstvu Bundesmädelführerin Traute Lorinser, je ugotovil Bannführer Präsent, da so najboljši iz vrst eichtalske mladine tudi v najtežjih časih stali trdno in zvesto za zastavo Adolfa Hitler-ja in da je treba sedaj z novim zaletom začeti z delovanjem na najširji podlagi. Nato je spregovoril Bundesjugendführer. Uvodoma je izjavil, da je bil to prvi apel, ki ga je obiskal po zopetnem prevzemu službe. Po izčrpnem poročilu o političnem in vojaškem položaju je izdal fantom in dekletom jasna navodila za bodoče delovanje. V splošni službi odredov Deutsche Jugend, ki se mora izvrševati zopet redno, dobijo vsi moč za izvrševanje vpostavnih nalog. Starejši letniki bodo dobili v okviru Volkssturma temeljito izobrazbo. Marsikatero pomanjkljivost bo pri tem izravnavalo navdušenje Mnogoštevilne vpostave čakaio fante in dekleta. Bundesjugendführer je nanizal vrsto praktičnih vpostavnih možnosti. Kjer primanjkuje moških, mora priiskočiti mladina, posebno našim materam in ranjencem. Najvažnejša vojna vpostava je pa vestno izvrševanje vseh dolžnosti v poklicu in šoli. Končno je Bundesjugendführer apeliral na mladino, da bi po vzgledu prvih let obnovitvenega dela, ko je šlo za uk nemščine, tudi sedaj korakala na čelu v vojni vpostavi. S počastitvijo Führer-ja so zaključili sestanek mladine.

* **Informacije o pripadnikih Reichsarbeitsdiensta.** Reichsarbeitsführer objavlja: Zakonske žene ali starši Führerjev, Arbeitsmännerjev in članov posade Reichsarbeitsdiensta in vpostavi pri oboroženi sili, ki že dalje časa nimajo vesti o njih in so v skrbeh kako in kaj, se naj obrnejo pisмено ali osebno na Führer-ja Arbeitsgau-a, ki je bil pristojen za njegovo zadnjo enoto z navedbo naslova (Feldpostnummer) in delovnega mesta. Tam, kjer ni znan naslov Arbeitsgauführer-ja, se je obrniti na Reichsarbeitsdienstleitung, Berlin-Grünwald, Schinkelstraße 1-7.

* **Hitler-Jugend za Kriegs-WHW.** Neka večja skupina mladine odredov Hitler-Jugend Kreisa Graz-Stadt, ki je kopala obmejne postojanke, je od svojega zasluga darovala za Kriegs-WHW 13.022 RM. Sličen oddelek iz Kreisa Graz-Land je v iste svrhe daroval 40.335 RM. V tem se najboljše zrcali domoljubje nemške mladine. Pri kopanju zaslužen denar so darovali v korist najbolj potrebnih ter s tem celotnemu narodu.

* **Steierland.** Februarska številka tega vojaškega glasila za spodnještajerske vojaške na frontah in v domovini prinaša na uvodni strani Brockmeierjevo pesem »Winterliches Lied«, Dr. Herbert Soucek je objavil članek o obnovitvi straže ob tisočletni spodnještajerski meji. Profesor Franz Basch je prispeval zgodovinski članek o spodnještajerskih splavarjih, ki ga izpopolnjujejo tri slike. Ostalo gradivo predstavlja poročila iz vseh spodnještajerskih Kreisov ter resni in zabavni spisi izbrane vsebine. Vestil iz starega dela Gau-a Steiermark in humoristični kotiček zaključujeta časopis, ki predstavlja zvezo med domovino ter našimi v vojaških suknh se nahajajočimi fanti in možji.

* **Schönstein.** Ortsgruppenführer-ju in Bürgermeistru Pq. Hubert Hauke-ju je njegova soproga Justina rodila zdravo deklico.

* **Smrtna kosa.** V Cilli-in je umrla vdova po deželnem sodnem svetniku, gospa Elizabetha Krantschitsch. Pokojna gospa je izvirala iz sta-

rodavne spodnještajerske družine Gaberschek iz Lahna pri Cilli-ju ter je bila znana po svoji dobrosrčnosti in radodarnosti. Pokopali so jo ob velikem spremstvu sorodnikov, prijateljev in znancev.

* **Smrt zaslužnega Spodnještajerca.** V Grazu so položili k večnemu miru veletrgovca Robert Zangger-ja iz Cilli-a. Rojen l. 1875 v Cilli-u kot sin trgovca in prijatelja umetnosti Franza Zangger-ja, je obiskoval doma gimnazijo, nakar se je posvetil trgovini. Trgovsko izobraženje ga je vodilo daleč po svetu, nakar je po smrti svoje matere leta 1906 prevzel staro znano trgovsko tvrdko svojih roditeljev s prostranimi realitetami. Leta 1910 je bil izvoljen prvič v občinski svet mesta Cilli, svetovna vojna ga je spravila na jugovzhod, kjer si je kot rezervni oficir priboril več vojnih odlikovanj. Pokojnik je bil znan ljubitelj umetnosti ter oboževatelj umetnikov, ki so našli pri njem vedno odprte roke. Neumorno delaven, podjeten, duhovno na višku, ni deloval uspešno samo v svojem podjetju, temveč razen tega tudi v raznih gospodarskih panogah.

* **Žensko delo v Kreisu Cilli.** V Cilli-u so priridili sestanek, na katerem so poročali o delovanju žen v minulem letu. Žene so posvetile svoje sile negovanju ranjencev oborožene sile, pripadnikov Wehrmannscharfta, katere so tudi obdarovale s pecivom, sadjem, vinom, cigaretami, medom in copatami. Njihova skrb je veljala tudi ozdravelim vojakom in članom Wehrmannscharfta. Obdarovale so jih z nogavicami, srajcami, uniformami, pokrpalce in popravile so jim perilo in oblačila. Pri vsem tem pa niso pozabile na matere pri porodu, na delavke pri težkem delu in na kmetice. Posebno pridnost so pokazale žene v šivalnicah ter z častnim šivanjem za ljudsko skupnost. Vprašanje otrok je igralo tudi veliko vlogo po vseh Ortsgrupah. Materska služba je bila opravljena, omeniti je pa tudi delovanje na področju domačinstva. Kratko, Amt

Zeichnung: Erik

Arbeitsmann Kiebitz meint:

Wenn einer eine Reise tut,
ist das nicht immer schön und gut.
Zumal für das Zivile
verreisen vielzuvieler.
Die besten Reisen, das steht fest,
sind Reisen, die man unterläßt.

bimo pa tako kolje v mladih nasadih, ki še ne rodijo.

Klet

Ako letošnjih vin še nismo pretočili, jih bomo v januarju. Le vina, ki imajo mnogo kisline, pa tudi vina, ki so imela zelo veliko sladkorja, bomo pretakali prvič šele v februarju. Pred pretakanjem preizkusimo vina vedno na stanovitnost ob zračenju, kakor smo to povedali zadnjice.

Po pretakanju prazne sode dobro operimo, jih posušimo, nato pa zažveplajmo. Sode, v katere pretakamo vino, zažveplamo čisto malo ali pa sploh nič, ako smo morali zaradi porjavenja prej močno žveplati vino. Tako vino ima namreč itak še zadosti žveplovega dvokisa.

Nekaj dni po pretakanju dopolnimo vina v sodih, ker se nam vino nekako usede. Tudi moramo potem vina stalno dopolnjevati. Za dopolnjevanje imejmo isto vino kot je v sodu ali pa vsaj sličnega. Nikdar ne smemo dolivati vina s kakimi vinskimi ostanki ali z vinom, ki smo ga vzeli z drož. S takim vinom si lahko pokvarimo vsa vina.

Sedaj, ko je nastopil hujši mraz, skrbimo, da bodo kleti dobro zaprte. Toplota v kleti naj ne pade prenizko. Najbolje je, da ostane okoli 10°C. Ako bi padla toplota prenizko, bi se vino ne razvijalo naprej. Moramo pa kljub temu skrbeti, da je v kleti stalno dober zrak. Po potrebi zračimo, vendar takrat, ko je zunaj višja toplota.

Frauen je pokazal na vseh svojih področjih, da je dorasel svojim nalogam.

* **Zlata poroka.** Pri Johannes-u, blizu Ratschach-a praznujeta dne 4. februarja petdesletnico zakonskega življenja zakonca Johann in Maria Jontes v krogu svojih ljubljenih otrok. Mož se je rodil leta 1868., žena pa leta 1866. Rodilo se jima je pet otrok, od katerih je najstarejši podel v prvi svetovni vojni, ostali so pa vsi preskrbljeni. Jontes je v nekdanji stari obdonavski monarhiji služil pri ljubljanskem 17. infanterijskem regimentu; živel in delal je tudi nekaj časa v Ameriki, nakar se je s pridom in delom uveljavil kot dober gospodar na svojem posestvu. Jubilarita sta znana kot dobra in socialno čuteča človeka, ki sta še oba pri najboljšem zdravju. Ne samo sorodniki in prijatelji, vsi ki poznajo jubilarita, jima želijo še dolga in srečna leta življenja.

* **Skrb za rudarske otroke v Kreisu Trifail.** Kindergruppenleiterin urada Bundesführung, Pqn. Mitzi Lantschegg, je obiskala Kreis Trifail v svrhu ogleda delovanja v otroških organizacijah pri Ortsgrupah. Pri tem je ugotovila, da so Kindergruppenleiterinnen razumele vzdrževati zanimanje naših rudarskih otrok za igranje in vse ostale naloge. V Edlingen-u, Eichtal-u, Ratschach-u in pri treh Ortsgrupah Trifail-a je našla v družbi Kreiskindergruppenleiterin Terler, prirejanje lutkovnega gledališča, kar je nad vse razveseljevalo malčke, ugaljalo je pa tudi odraslim. V celoti se je pokazalo, da so rudarski otroci v dobrih rokah in da se kljub težavam dosega na otroško vzgojnem področju uspehe.

* **Tečaj za negovanje dojenčkov in bolnikov.** V novi materski šoli v Marburqu bodo v kratkem začeli s prirejanjem tečajev za negovanje dojenčkov in bolnikov. Žene in dekleta, prijavljajte se! Najmanjša starost je 16 let. Starost navzgor je neomejena. Prijave sprejema Amt Frauen, Arbeitsgemeinschaft Mütterdienst, Kreisführung, Marburg, Viktringhofgasse 17.

* **Nemci so zdrav narod.** Državni statistični urad ugotavlja, da je ves čas sedanje vojne število rojstev nemškega naroda v porastu. Na 1000 prebivalcev je odpadlo v lanskem tretjem četrtletju 16,8 rojstev, leta 1943 16,5 in leta 1942 15,4 rojstev. Številke govorijo dovolj jasno, da je kljub vojni življenska volja nemškega naroda nezlomljiva in da zaupa narod svojemu vodstvu, računajoč na boljšo bodočnost.

* **Povratak nemških vojnih ujetnikov.** Nedavno so v dveh mestih Gaua München-Oberbayern sprejeli prvi transport naših vojnih ujetnikov, ki so se vrnili kot težki vojni poškodovanci v zamenu za istotake sovražne ujetnike v svojo domovino. Pri tej priložnosti je naše zaslužne vojne bojevnike pozdravil na nemških tleh Gaultner Paul Giesler v imenu domovine, se jim zahvalil za vpostavo na bojišču, nakar jim je zastopnik poveljujočega generala 7. armadnega korpusa prečital sledeči Führerjev pozdrav: »Tovariši! V imenu domovine Vas pozdravljam najpristrčneje. Naše veselje se povezuje z Vašim, ker ste lahko prišli kot težko ranjeni nemški vojak iz vojnega ujetništva zopet v svojo domovino. Kot Vaš vrhovni poveljnik se Vam zahvaljujem za Vašo hrabro vpostavo v osovobodnem boju našega naroda in za žrtve, ki ste jih doprinesli. Domovina Vas je vredna. Tudi ona prinaša v tem boju za biti in ne biti težko trpljenje, ki ga prinaša v držl, ki je enaka frontnim vojakom. Domovina bo storila vse, da Vas dvigne zopet duševno in Vam pomaga ozdraviti tudi telesne rane in trpljenje. Vrnjene pripadnike sanitetne službe pozdravljam istotako ter jim izrekam moje priznanje za vestno vpostavo na fronti in skrbno nego ranjenih tovarišev.

* **Smrtna kazen radi poslušanja inozemske radio postaje.** Walter Neugebauer iz Finkenkrug-a je leta in leta poslušal angleške in ameriške radio-oddajnice. Sovražna poročila je nato širil med sorodniki in znanci ter skušal omajati njihovo voljo do vpostave. Nesramni izdajalec se je moral radi tega zagovarjati pred kazenskim sodiščem, ki ga je obsodilo na smrtno kazen. Obsodba je bila že izvršena.

* **Gnusni atentat v Krainburgu.** Nedavno smo poročali o zločinskem bombnem napadu po boljševiških agentih zapeljane mladine v ABlingu na Gorenjskem, kjer so bile številne žrtve med šolsko mladino. Dne 10. januarja t. l. je pa doslej še neznan: komunistični zlikovec spravil v kavarano hotela Evropa v Krainburgu razstrelilno snov, tempirano tako, da je morala eksplodirati v času, ko je bila dvorana polna ljudi pri večerji.

Eksplozija je močno porušila dvorano, ubila enega človeka ter težko ranila 22 oseb. Med slednjimi je 11 žena in deklet.

* **Začasna odstranitev nacionalnega spomenika Tannenberga.** Da boljševidi ne bi oskrnili spomenik pri Tannenbergu, kjer je pokojni Generalfeldmarschall von Hindenburg dobojeval proti takratni Rusiji eno največjih zmag, so nemški vojniki spravili na varno rakve velikega vojskovodje in njegove soproge ter zastave slavnih pruskih regimentov, ki so se odlikovali avgusta 1914 ter očistili nemško zemljo sovražnika Spomenik so porušili.

* **Kaj nam pripada v 72. dodelilni perijodi?** V 72. perijodi, ki traja od 5. februarja do 4. marca 1945, ostanejo nespremenjene količine kruha, moke, mesa, masla, margarine, svinjske masti, kvarka in neposnetega mleka ter normalna porcija marmelade (sladkorja). Na odrezke za mast A1 in A2 ter B1 in B2 na Grundkartah za nad tri leta stare potrošnike in na Ergänzungskartah SV1 do 6 in SV8 ter AZ-kartah se bo izdajalo meso v istih količinah kakor v 71. perijodi. V 72. perijodi se izvrši drugo skrajšanje obroka sira za 62,5 g kot končno izravnavo za v 69. perijodi dodeljeno količino mesa. Obrok sira znaša torej 62,5 g in se bo dobil na podlagi v to svrhu določenih odrezkov. Potrošniki od 10 do 18 let dobijo, kakor objavljeno, 200 g marmelade. Popolnim samozaskrbencem se zniža odrezek Nahrungsmittel za 75 g na 175 g. Z odmerjenimi količinami sladkorja so preskrbljeni potrošniki do zaključno 72. perijode. Prednakup sladkorja, ki je namenjen za poznejše perijode, se ne bo vršil v 72. perijodi. Ker kupijo lahko potrošniki kavin nadomestek, ki jim pripada od 71. do 75. perijode v iznosu 750 g deloma, in sicer 250 g že v 72. perijodi, vsebujejo odrezki 72. in nadaljnjih perijod po 125 g. V zadnji perijodi uvedena nova ureditev razdelitve neposnetega mleka se izpolnjuje. Prehranjevalni uradi bodo izključili posamične otroke ali odrasle osebe od nakupa neposnetega mleka, ki ga dobivajo na podlagi Haushaltsausweis. Po odredbi gospodarskega ministrstva, katerega izvršilne odredbe je pričakovati, vsebujejo karte 72. perijode za potrošnike nad tri leta odrezke za en komad enotnega mila, karte za najmanjše otroke do treh let pa en odrezek finega mila.

* **Počitniški dan v gostilniških obratih odpade.** Tozadevni odlok Reichswirtschaftsministra vsebuje v glavnem sledeče: Policijske oblasti v Kreishilf postopajo v bodoče tako, da izdajajo dovoljenja za počitniški dan samo tistim obratom, ki so zaposlovali v času od 1. januarja do 31. julija 1944 povprečno do pet delovnih sil. K temu je računati tudi v podjetju zaposlene družinske pripadnike poslovođe z izjemo njegove zakonske žene. Odkloni se pa lahko tudi prošnje podjetjem manjšega obsega, če bi v slučaju počitniškega dneva nastala občutna vrzel v oskrbovanju prebivalstva na področju prehrane. Pri vseh drugih obratih odpade dan počitka brez izjeme. Tarifarna pravica članov posade do edinega delaprostega dneva v tednu ostane s tem odlokom nedotaknjena. Začasna ureditev gostiln za daljši čas se bo dovoljevala odslej samo v izredno važnih primerih kakor so bolezenski slučaji in podobno. Smernice za zapiranje gostiln v opoldanskih in večernih urah ostanejo s pričujočim ukrepom nespremenjene. Zadevajoče prepoved zapiranja gostiln v opoldanskih in večernih urah. Z ukinitvijo tedenskega dneva počitka ter obratnega počitka nastala večja dela morajo opraviti razpoložljivi člani posade. Tam kjer bi se pojavila potreba po vnovitvi delovnih sil radi večjega dela, je vpostavitvi poldnevne delovne moči.

* **Tovarne si same dovažajo premog iz premogovnikov.** Urad Reichsstelle für Kohle je poskušil vplivati na tovarne, ki potrebujejo velike količine premoga, da bi same skrbale za prevoz iz premogovnikov s pomočjo lastnih tovarniških vozov, v kolikor je to možno. Pri današnjih prevoznih težavah bi se na ta način olajšalo prevoz in dostava premoga v svrhu oskrbovanja industrijskih obratov.

* **Delavske stavke v Angliji.** V Coventryju v Angliji je stopilo v štrajk 9000 delavcev tvrdke Humber-Hilman. Razen tega ne prihaja na delo 3000 rudarjev premogovnikov v Heckeftonu (Yorkshire). Revir Hickleton predstavlja največje rudnike Anglije ter povzroča stavka 3000 rudarjev zmanjšanje produkcije za 3700 ton dnevno.

Zakaj bi padel funkcionar po nepotrebem?

Neki mladi politični funkcionar v četi 3. bataljona Lackovega odreda si je skrbno zapisoval v dnevnik svoje doživljanje in svoje delo, da bi lahko vedno in ob vsaki priliki dokazal, koliko je storil za OF. Nekega dne pa je prišel politikomisar Boris Požar ter je kontroliral delo omenjenega tolovaja. V dnevniku je našel politikomisar stvari, ki mu niso ugajale. O dotičnem dnevniku je napisal sledečo oceno, ki je prišla v nemške roke:

„Dragi tovariši! Na sestanku stranke si bil skregan, meni pa je pripadla dolžnost, da ti pismeno sporočim negotovanje. Premalo agilen, premalo lastne inicijative in premalo borca. Ni potrebno, da stojiš v prvih vrstah, toda izkazovati se moraš tako, da dobi moštvo dober vtis. Zakaj bi funkcionar po nepotrebem padel? Ker si pa še mlad partizan, si to dolžan. Torej: poboljšaj se!“

Gre torej za vtis. Ni potrebno, da stoji vodilni tolovaj v prvih vrstah, zadostuje že, da napravi vtis na vse tiste zapeljane in prisilno rekrutirane člane tolp, ki so jih spodili z doma ter jim natrosili peska v oči, da bi jih deklarirali kot junake. Dnevnik, ki je prišel v nemške roke, je pač značilen za miselnost v vodilnih krogih tolovajev.

* **Se enkrat »Ljudska žrtve«.** Kakor vedno, so tudi tokrat Spodnještajerci pri zbirki »Ljudske žrtve« za potrebe Volkssturmu postavili svojega moža. Glasom poročil iz vseh Ortsgrupp so se potrudile naše gospodinjice ter z njimi yred tudi ostali družinski člani, v številni samsko živečih oseb ter skrbeli, da so oddajali zadovoljna. Da bi se omogočilo oddajo tudi tistim, ki iz kakršnegakoli vzroka niso bili v stanju pregledati svoje stvari ter izbrati vse, kar jim ni več potrebno, v svrhu oddaje, so podaljšali zbirko do zaključno 11. februarja 1945. Spodnještajerci Preglejte še enkrat vaše stvari in odnesite na zbirališča to, kar vam ni neobhodno potrebno.

* **Smrt dobrega tovariša.** V Trifailu so položili k večnemu miru Blockführerja organizacije Steirischer Heimatbund Rudolf Kamnikar-ja, starega komaj 46 let. Pokojnik je bil vse od vrnitve Spodnještajerske neprestano in neumorno delaven v nacionalsocialističnem gibanju v Kreisu Trifail. Na zadnji poti so mu izkazali čast njegovi številni tovariši, prijatelji in znanci.

* **Delo mladine v Kreisu Cilli.** V Cilli-ju so priredili delovno sejo učiteljev in voditeljev mladine, ki je trajala tri dni. Prvi dan so izrabili za posamezne debate učiteljstva in voditeljic. Na sporedu je bilo tudi petje, obisk kino predstave je pa zaključil prvi dan. Sledečega dne je go-

voril Bundesjugendführer Schilcher. Uvodoma je obdelal politične razmere Spodnještajerske ter prešel nato na načrt, zadevajočo vodstvo mladine v bodoče. Njegova izvajanja so predstavljala poziv k aktivnemu delovanju v mladinskem gibanju, posebno v vojni vpostavi, gradnji postojank, v Volkssturmu ter v odredih primov in malih deklie. Razpravljajo se je tudi o razmerah v posameznih Ortsgruppah ter zavzelo v vsakem primeru od strani šolskega in mladinskega vodstva primerno stališče. Popoldanske seje se je udeležil Kreisführer Dorfmeister V svojem govoru je obdelal smisel in potrebo sestanka ter podal sklo svetovnega položaja V nedejjo so se udeleženci tečaja zbrali pri jutranji proslavi, kjer so izročili uveljavljenim učiteljicam in voditeljicam mladine odlikovanja za njihovo hrabro zadržanje.

* **Nove odredbe.** 1. številka lista »Verordnungs- und Amtsblatt« des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark, ki je datirana z 20. januarjem 1945, objavlja 7 razglasov. 1. Določba o delovnopravnih pogojih članov delovnih posad v kmetijstvu na Spodnjem Štajerskem. 2. Druga določba, zadevajoča varnost reda v obratih. 3. Razglas, zadevajoč urad poblaščenca za načrtovanje kmetijskih gozdov na Spodnjem Štajerskem. 4. Razglas, zadevajoč prijavljanje doselitev moških letnikov 1928 uradom dela. 5. Razglas k določbi o izpolnitvi predpisov, zadevajočih povračilo plač pri kratkotrajnih zaslihanjih delih. 6. Objava o spremembi naslova generalnega državnega pravdnštva v Grazu. 7. Razglas o spremembi naslova predsedništva višjega delovnega sodišča v Grazu.

* **Bombe na Belgrad.** Nedavno je neki odred ameriških bombnikov pomotoma bombardiral mesto Belgrad ter pobil kakih 2000 oseb, večinoma civilistov. Je pač težava s črnimi letalci, ki ne poznajo Evrope, in najbrž tudi ne vedo, katera področja so v lastnih in katere v nasprotnikovih rokah.

* **Totalna prisilna rekrutacija v Tuzli.** Komunistična radio-oddajnica »Svobodna Jugoslavija«, ki je last Titovega režima, je objavila vest, da so v bosanskem mestu Tuzli prisilno rekrutirali Titovi vojskaci vsakega četrtega moškega ter ga uvrstili v svoje odrede. S tem so Titovci sami priznali, da nastopajo z brutalno silo povsod, kjer se pojavijo. S prisilno odvedbo moških v šume in na fronto rušijo družine, jemljejo otrokom očete itd., žene pa spravljajo v obup, v kolikor jih ne odvedejo na prisilno delo od koder tudi ni več povratka.

* **Srbsko dečo spravljajo v Sovjetijo.** Pošiljanje srbskih otrok v Sovjetijo je v polnem razmahu. Transporti gredo preko Bolgarije, od tam pa po morju v Odeso ali Nikolajev. Radio Sofija je poročal o transportih skozi Sofijo.

Öffentliche Mahnung für Februar 1945!

Spätestens am 10. Februar 1945 sind zu entrichten: die im Jänner 1945 einbehaltenen Lohnsteuer, wenn die im Kalenderjahr 1944 einbehaltenen Lohnsteuer monatlich durchschnittlich mehr als 500 Reichsmark betragen hat Gewerbesteuer — Vorauszahlungen laut letztem Zahlungsbescheid, Beförderungsteuer für Personenverkehr mit Kraftfahrzeugen, wenn Abschlagszahlung gefordert ist, sowie Versicherungssteuer und Feuerschulsteuer — Abschlagszahlung. Die Abschlagszahlungen auf die letzten an den drei Steuern sind in Steiermark (einschl. Untersteiermark) nur an das Finanzamt Graz-Ost) Postscheck-Konto Wien 43.177) einzuzahlen. Teilungsbeträge von Ehestandsdarlehen für das erste Kalendervierteljahr 1945.

Spätestens am 15. Februar 1945 sind zu entrichten: Grundsteuer für das erste Kalendervierteljahr 1945. Einzu zahlen an das zuständige Finanzamt. Im übrigen sind die in Steuerbescheiden angeforderten Beträge bis zum jeweiligen Fälligkeitstag zu entrichten. Bei nicht rechtzeitiger Zahlung der vorgenannten Steuern setzt kostenpflichtige Beitreibung ein. Ein Säumniszuschlag von 5 v. H. wird erhoben, wenn die Steuer nicht spätestens am Fälligkeitstag bei der zuständigen Finanzkasse eingibt. Bargeldlose Zahlung ist erwünscht. Doppel muß auf dem Überweisungsschein in deutlich lesbarer Schrift Vor- und Zuname, genaue Anschrift, Steuerart und Steuernummer angegeben werden. Postgebührenfreie Steuerzahlkarten sind bei den Finanzämtern und Postämtern kostenlos erhältlich.

Märburg-Drain, am 2. Februar 1945.
Die Finanzämter der Untersteiermark

Erfolgreich Russen- und Schwabenbekämpfung

Übernimmt
Schwefelbäckerei-Anstalt A. STREIT
Wien II., Tandelmarktzease 6
Tel A 47-0-86 860

Schmerz erfüllt sehen wir bekannt, daß unser herzensguter u. innigstgeliebter, Gatte und Vater, Herr

Robert Zangger Großkaufmann

am 23. Januar, im 70. Lebensjahr, sanft im Herrn verschieden ist. Wir geleitet den teuren Unvergeßlichen am Donnerstag, den 25. Januar 1945 in Graz zur letzten Ruhestätte.

Cilli, den 23. Januar 1945.

In tiefer Trauer:
Annemarie, Gattin; Franz und Maria, Kinder 31

Danksagung.

Allen, die meinen guten, unvergesslichen Gatten und Vater, Herrn Josef Rebuta auf seinem letzten Wege begleitet haben, für die vielen Kranzspenden und allen, die mich in diesen schweren Stunden getröstet und mir beigegeben sind, spreche ich auf diesem Wege meinen innigsten Dank aus.
Märburg-Dr., 25. Jan. 1945.
515 Anna Rebuta und Kinder.

Tieferschüttert sehen wir die Nachricht, daß unser geliebter Sohn, bzw. Gatte, Vater und Liebhaber

Engelbert Klementschtisch

Wehrmann
im 37. Lebensjahre in der Untersteiermark gefallen ist.

In tiefer Trauer:
Gonovova, Mutter; Johanna, Gattin; vier Kinder; Familie Jak. Klementschtisch und übrige Verwandte.
Stainzthal, Graz, am 30. 1. 1945.
859

Stirite naš list!

Brandwunden

richtig behandelt! Nicht verkleistern! Reinigung der Wunden und ihre Versorgung mit Tannin-Präparaten wird sonst erschwert. Wer TEBEGE, das neuartige Tannin-Brand-Gelée bereithält, leistet einen Beitrag zum Luftschutz, der sehr wichtig sein kann!

TEBEGE AUS DER APOTHEKE

OSRAM

macht vieles leichter: — auch das Wirtschaften.

Dann OSRAM-Lampen setzen den meist mit Kohle erzeugten Strom wirksam in Licht um. Ihre praktische Licht-Wirtschaftlichkeit wird erhöht, wenn Sie Leuchten und Lampen möglichst zweimal im Vierteljahr vom licht-schluckenden Staub säubern.

OSRAM: *viel Licht für wenig Strom!*

Bei Frostbeulen hilft Thiosept-Emulsion

Wer beruflich viel im Freien zu tun hat und Nase und Hände ausgefrostet ist, kann leicht von Frostbeulen und anderen Erfrierungserscheinungen befallen werden. Diesem kommt es zu chronischen Frostschäden, die sich bei jedem Witterungs- und Temperaturwechsel unangenehm bemerkbar machen. Zur Befestigung solcher Beschwerden empfiehlt sich der Gebrauch der altbewährten Thiosept-Emulsion, die infolge ihres Gehaltes an Tiroler Steinöl eine stärkere Durchblutung des vom Frost betroffenen Hautgewebes hervorruft.

Fenster und Türen abdichten

gegen Kälte, Zugluft u. Staub mit „Hermetik“ Gummischlauchdichtung. Patent Anton STAHL — WIEN 9 Währingerstraße 75. R. 51990 24

NEUES REDI N

rauer für Vvuchs und Mästung der Schweine mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie **Emil Thür** Marburg (Brau), Herrng. 33

✠ Unser lieber, herzensguter Gatte, Vater und Sohn, Herr

Eduard Koß

Telefonist

hat uns am 28. Oktober 1944, infolge der an der Ostfront zu-zuehenden Verwundungen, in einem Reserve-Lazarett für immer verlassen. 30

Erlachstein, Cilli, im Jänner 1945

In tiefer Trauer:
Anna Koß, Gattin; Eduard, Sohn; Martin und Agnes, Eltern, und alle übrigen Verwandten.

✠ Schmerz erfüllt geben wir die unermesslich harte Nachricht, daß unser lieber Sohn, mein Bruder, unser Onkel und Cousin

Johann Achmann

44-Jährer

im Alter von 20 Jahren, am 16. Oktober 1944, an der Nordostfront gefallen ist
Wölling am 31. Jan. 1945.

In tiefer Trauer:
Gabriele und Johanna Achmann, Eltern; Aloisia, Schwester; Johanna Kramberger, Großmutter; Stanislaus Kramberger, Franz Achmann, Gabriel Pektar, Onkel, u. alle übrigen Verwandten. 858

✠ Tief erschütterte uns die traurige Nachricht, daß unser herzensguter einziger Sohn und Bruder

Johann Kazian

Grenadier

im Alter von 20 Jahren, am 21. Dezember 1944, im Nordteil der Ostfront gefallen ist. Ein edles Herz hat aufgehört zu schlagen!

Jakobstal, Leonhard i. d. B., Jahrgang, am 29. Januar 1945.

In tiefer Trauer:
Johanna Kazian geb. Bötman, Mutter; Maria und Elisabeth Kazian, Schwestern, und alle Verwandten. 844

Besitz zu pachten gesucht. Zuschriften unter „Mittlerer Besitz“ an die Verwaltung des St. G. 856-2

Haus mit Garten u. ganzer Einrichtung sowie Wirtschaftswerkzeug um 5000 RM zu verkaufen. Alois Motschnik — Altenmarkt 68, Post Wändschgraz. 28-2

Nähmaschine in gutem Zustand zu kaufen gesucht. Angeb. an Hans Merz, Marburg-Dr. - Pettauerstraße 1. 797-4

Portier- oder ähnliche Stelle sucht per Februar 62-jähriger, 15%iger Invalide (aus dem Weltkrieg). Alois Motschnik — Altenmarkt Nr. 68, Post Wändschgraz. 27-5

Ökonom, Absolvent der Wein-, Obst- u. Ackerbauschule, m. langjähriger Praxis in allen Zweigen d. Landwirtschaft, verheiratet, kinderlos und nüchtern, sucht Posten. Gefl. Angebote an den „Stal. Gosp.“ unter „Ökonomie-Fachmann“. 853-5

Winzerfamilie mit drei Arbeitskräften wird sofort aufgenommen bei Voller, Leitersberg Nr. 59, Marburg-Dr. 792. Installations-Lehrung wird gesucht. Zustimmung d. Arbeitsamtes. Vorkosten bei Firma Gutschko, Richard-Wagner-Straße 16. 812-6

Malerleute oder tüchtigen Knecht sucht Anton Sulkowski in Trester-nitz 23, Post Gams bei Marburg-Dr. 817-6

Gebe Wohnung mit Garten und Feld, Stadtmühle, an Familie mit 3-4 Arbeitskräften. An-zufragen: Schillerstraße 8-1, rechts, Marburg-Dr. 847-7

Hund, groß, mit schwarzen Flecken und abgehanenem Schweif, hört auf den Namen „Tiger“ — verlaufen. Sollte er irgendwo zuge-laufen sein, so soll man ihn gegen gute Belohnung zu Utschen, Neudorf 40, Schleimitz bei Mar-burg-Dr. zurückfüh-ren. 849-13

Tadel, Tischsparr-herd (zwei Zylinder) tausch gegen Batterieempfan-ger und eisernen Zimmerofen neuen Berkwaage. Johann Skoffitsch — Landwirt, Post Hal-din, Wändschdorf b. Pettau. 846-14

Tausche oder Kaufe Schilfen, Hirsitzer an Pferdegespann gegen landwirtsch. Geräte. — Schant Alois, Wilkomm 49 — Post: Wachsen-berg. 841-14

Kaufe oder tausche Landauerwagen gegen landwirtsch. Geräte. Lorber Per-olmann, Echsberg 19, Post: Jakobstal 840-14

Gutes Grammophon mit Lautsprecher gebe für Fotoapparat 8x9, Josef Kraus, Kl. Wändsch-bach 84, Wurz bei Marburg-Dr. 855-14

✠ Unersagbar schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser Glück, unser einziger Sohn, Bruder und Nefte

Johann Bizjak

Gefreiter

anfangs Januar 1944, im Alter von 21 Jahren, seinen an der Ostfront erlittenen Verletzungen in einem Lazarett erliegen ist. Wir bitten, dem edlen Verstorbenen ein ehrenvolles Andenken zu bewahren

Wöllan, Schünstein, Packen-stein, Cilli, Vinkovec, den 20. Jan-uar 1945. 34

In tiefer Trauer:
Eduard und Rosa Bizjak, Eltern; Justl Bizjak, Schwester; Familien Bizjak Pak und Hauske.

✠ In tierstem Leid und Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß unser, über alles geliebter Sohn, Bruder, Vetter und Nefte

Reinhold Schauerpl

Gefreiter

am 21. November 1944, im Alter von 18 Jahren an der Ostfront den Heldentod gelunden hat.

Bad-Neuhaus, Wien, Graz, Go-nobitz und Marburg am 27. Jan-uar 1945.

Hans u. Paul, Schauerpl, Eltern; Norbert, dzt. im Felde, Bruder; Erika, Schwester; Familien Wrotschko, Schauerpl, Golich. 857

✠ In tiefstem Schmerz geben wir die traurige Nach-richt, daß unser lieber Sohn Bruder und Schwager

Alois Tschelnik

Gefreiter

am 7. Oktober 1944, im 20. Le-bensjahre, an der Ostfront, weit von der geliebten Heimat, den Heldentod fand

Wöllhart, Stalntal, Marburg-Dr. am 29. Januar 1945. 851

In tiefer Trauer:
Martin und Margarethe Tschelnik, Eltern; Kathl. Anna und Christl-ina, Schwestern; Jakob, Anton, Stefan, Johann und Franz, Brü-der, u. alle übrigen Verwandten.

✠ Statt eines glücklichen Wiedersehens traf uns die unermesslich harte Nach-richt, daß mein unvergeß-licher Gatte, Sohn, unser Bruder, Schwiegersohn, Schwager und Onkel

Josef Weseniak

Kanonier

am 18. Novemb. 1944, im Alter von 27 Jahren, bei den schweren Abwehrkämpfen an der Westfront sein junges Leben ließ.

Groß-Wintersbach, Marburg-Dr., am 30. Januar 1945.

In tiefstem Leid:
Maria Weseniak, Gattin; Anna Weseniak, Mutter; Franz, Anton, Max und Martin, dzt. im Felde, Brüder; Silva Markowitsch, Schwe-ster; Agnes Stuber, Schwieger-mutter; Franz Stuber, Hans Mar-kowitsch, Hans Pichler, Schwager; Johanna Pichler, Maria Weseniak, Elisabetha, Anna und Josefa Stu-bar, Schwägerinnen, und alle übrigen Verwandten. 854

✠ Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser unvergeßlicher lie-ber Sohn und Bruder

Stanislaus Brinowetz

Jäger

am 25. September 1944, im 21. Lebensjahre an der Nordost-front gefallen ist.

Eichtal, am 31. Januar 1945.

In tiefer Trauer:
Johann und Maria Brinowetz, El-tern; Ernst (an der Ostfront ver-mißt) Johann, dzt. im Felde, und Franz, Brüder; Anna, Schwester, und alle übrigen Verwandten. 33

✠ In tiefstem Schmerz ge-ben wir die traurige Nach-richt, daß unser lieber Sohn Bruder und Onkel

Josef Male

Gebirgsjäger

am 8. Oktober 1944, im 21. Le-bensjahre an der Ostfront ge-fallen ist. 852

Straßhaus bei Pragerhof, am 29. Januar 1945.

In tiefer Trauer:
Franz und Elisabeth Male, El-tern; Franz und Anton, Brüder; Maria und Mathilda, Schwestern; und alle übrigen Verwandten.

✠ Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser herzensguter Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

Alois Dreisiebner

Grenadier

am 6. Dezember 1944, im Alter von 40 Jahren, den Heldentod fand. Beerdigt wurde er auf einem Heldentriedhof im Südoosten.

Witschein, Brunnndorf, Graz, Maria Trost, Gannitz, Zeilnitz, Lendorf Gonobitz, Leutschach, Ehrenhausen, im Jänner 1945.

In tiefer Trauer:
Franz Dreisiebner, Vater; Franz und Josef, dzt. im Felde, Brüder; Rosa Dreisiebner, Mimi Lenz geb. Dreisiebner, Toni Golob geb. Dreisiebner, Schwestern; Hans Lenz, dzt. im Felde, Schwager; Franziska und Resi Schwägerin-nen; Siegfried und Hans, Wätter und Franzl, dzt. im Felde; Ni-kolaus, vermißt; Josef u. Alexan-der, Heita, Trude, Josef u. Etti, Bekeln, und alle übrigen Ver-wandten. 845

✠ In tiefstem Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß mein lieber einziger Sohn und Gatte

Ernst Korsche

Polizist

im Alter von 33 Jahren, am 4. September 1944, bei einem Ban-denangriff gefallen ist

Oberpulsau, Hlobza, Pölt-schach, Wien. 23. Nov. 1944.

Antonia Fiderschek, geb. Kor-sche, Mutter; Johann Fiderschek, Stiefvater; Lenka Korsche, Gattin. 32

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber guter Sohn u. Bruder

Josef Prewortschnik

Kaufmannslehrling

am 20. Januar 1945, im 16. Le-bensjahre, auf tragische Weise uns für immer verlassen hat. Die Beerdigung fand am 23. Jan-uar 1945 in Wändschgraz statt. Zur gleichen Zeit danken wir allen, die ihn am letzten Wege in so großer Anzahl begleitet ha-ben. Insbesondere danken wir allen Kranz- und Blumenpendern, allen seinen Mitarbeitern und Kameraden. 843

Wändschgraz, Wöllan, am 24. Januar 1945.

In tiefer Trauer:
Martin und Maria Prewortschnik, Eltern; Maria Prewortschnik, Schwester, und alle übrigen Ver-wandten.

Danksagung.

Für die herzliche Anteilnahme an dem schweren Verluste un-serer teuren Gattin und Mutter, Frau MARIA NETZL geb. WEN-GUST, danken wir innigst. Ins-besondere danken wir allen, welche die unvergeßliche Tote zur letzten Ruhestätte beglei-teten. 850

Marburg-Dr., am 29. Januar 1945.

Familie Heinrich Netzl.